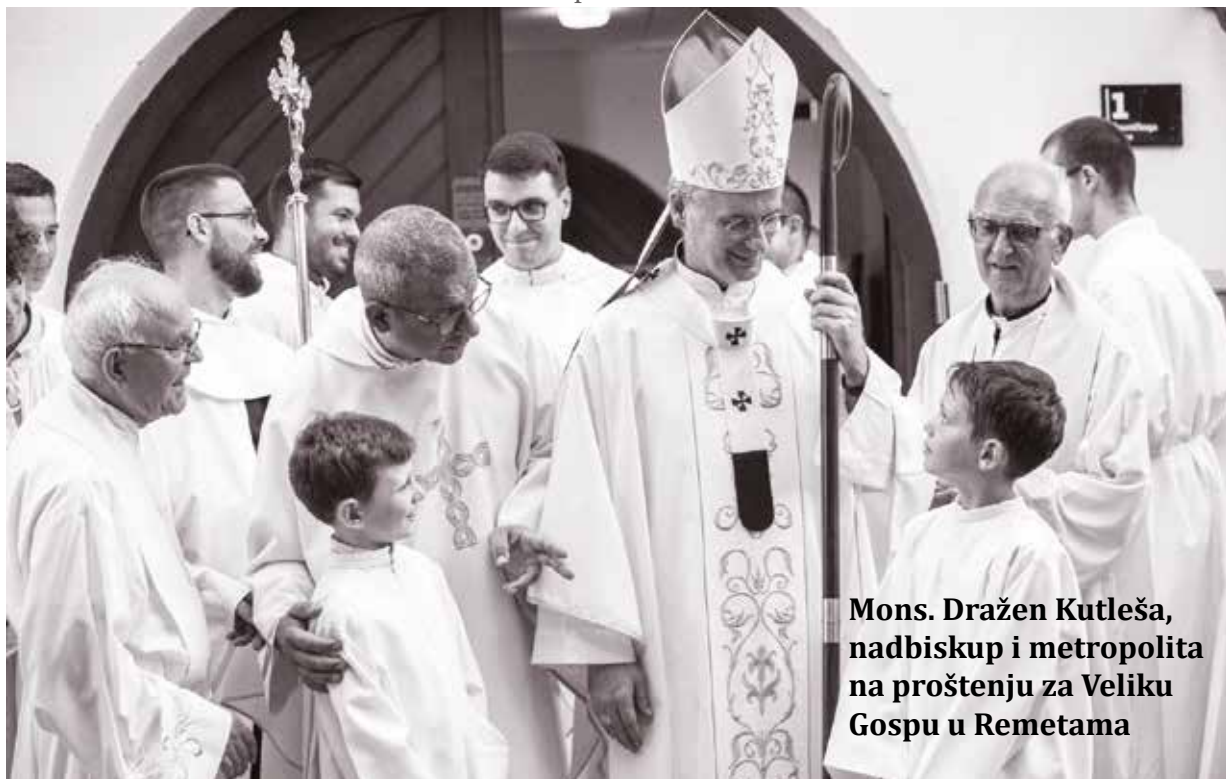

Advocata Croatiae

List svetišta i župe Majke Božje Remetske
Božić 2024. :: godina 28. :: broj 85 :: cijena 2 €
www.zuparemete.net

**Mons. Dražen Kutleša,
nadbiskup i metropolita
na proštenju za Veliku
Gospu u Remetama**

Čestit Božić i blagoslovljena nova godina!

- 4 - »Bez Gospe ne bismo imali ni Isusa« - don Zlatko Brauchler
- 7 - Nadbiskup Dražen Kutleša prvi put predslavio misu u Remetama
- 8 - Duhovni susret roditelja ubijene djece u Domovinskom ratu
- 11 - Jesmo li pripravnici za veliki jubilej Hrvatskog kraljevstva?
- prof. dr. sc. Božo Skoko
- 14 - Milijun djece moli krunicu - Kristina Gale
- 16 - Brak traži neumorno opraštanje i ništa se ne podrazumjeva
- Vida Runje
- 18 - Iz usta mogu izlaziti najljepše molitve - Martina Kosalec
- 20 - Žena je slava Božja - Ankica Renić
- 22 - I volontiranje i instrukcije - Lucija Matković, Ema Čorak i Ana Jurčević
- 24 - Božićna kupovina: Kako zaštititi svoja potrošačka prava?
- Josip Stipeljković, mag. iur.
- 26 - Srebrni malonogometni turnir - Krešo Šušnić
- 28 - Zajednica obitelji u Međugorju - I. Kanceljak
- 29 - Ljetopis župe i svetišta
- 34 - Krist je Glava Crkve - Vida Runje
- 36 - Foto zapisi života župe: Šime Lugarov
- 44 - »Ali kad Sin Čovječji dođe, hoće li naći Vjere na Zemlji?«
- Jadranka Bizjak Igrec
- 46 - Vojni kapelan - poziv unutar poziva - o. Danijel Čolo, OCD
- 48 - Nisi sam na cesti... - dr. sc. Šime Savić
- 50 - Jubilarci
- 51 - Matice

IMPRESSUM

Izdavač: Župa Uznesenja BDM - Remete
 Za izdavača: o. Zlatko Pletikosić
 Adresa uredništva: Česmičkoga 1, 10000 Zagreb
 Mob: 095 5579 360
 ZAGREBAČKA BANKA: HR2923600001101548338
 PRIVREDNA BANKA: HR3323400091100230477
 ISSN: 1331-4092
 Tisak: M-PRINT, Zagreb

Odgovorni urednik: o. Zlatko Pletikosić
 Glavni urednik: Vlado Čutura
 Uredništvo: Ljiljana Habljak, Željka Kadić,
 Monika Kovač, Juraj Marinković, Lujza
 Milodanović, Jadranka Pavić, Ivan Radić,
 Šime Savić, Krešo Šušnić
 Grafička priprema: Slavica Čutura
 Fotograf: Šime Lugarov

Sveta Obitelj nije vjerovala zavjeri

»Duh i Zaručnica. Duh Sveti vodi Božji narod ususret Isusu, našoj nadi« - bila je tema Papine kateheze 4. prosinca koja slikovito govori o današnjem svijetu, pa i s osvrtom na Crkvu. Nije Crkva privatna institucija ili neko trgovačko društvo u kojem se marketinški predstavljaju pojedinci ili skupine. Papa upozorava: »Ne htjeti propovijedati same sebe podrazumijeva također da se ne daje prednost uvijek pastoralnim inicijativama koje mi promičemo i koje su pod našim imenom, već rado surađivati, ako se to traži, u inicijativama zajednice ili inicijativama koje su nam povjerene pod poslušnost«. Remetska zajednica sa svojim župnim pastoralnim vodstvom na tragu je Papine kateheze u vremenu kad se traži inicijativa i zajedništvo. To potvrđuju brojne župne zajednice sa svojim aktivnostima koje nesebično otvaraju svoja srca i okupljaju svakoga tko je dobronamjeran. U crkvenosti Duha i Zaručnice rođenje Bogočovjeka novi im je poticaj i pogled prema Betlehemu, prema budućnosti, prema onima koje treba zagrliti i prigrliti u krilo Crkve. Isus iz jaslica traži od zajednica i pojedinaca da budu glas nevinih, onih koji su umrli zbog nedostatka vode i kruha, glas onih

koji ne mogu naći posao ili su ga izgubili, glas onih koji su prisiljeni napustiti svoju domovinu u potrazi za boljom budućnošću, riskirajući svoje živote na iscrpljujućim putovanjima i prepušteni na milost i nemilost beskrupuloznim trgovcima ljudima. U našoj blizini vapaj upućuje da se svrati pogled na nemoćne, bolesne, obespravljene. Ne traži Isus propise, nego u duhu crkvenosti samo traži ljubav, prihvaćanja drugih i drukčijih. Jednostavno je sve, odreći se duha samoljublja i samovolje, odbojnosti i mržnje, nepraštanja, zloće, osvete. Kršćaninu nije primjereno imati strah i razočaranje, samosažaljenja i odvratnosti prema samom sebi. Isto tako, često mediji pa i »vjernici« navode teorije zavjere. Kome vjeruju, zavjeri ili Bogu, ako je zavjera sotona, zašto joj vjeruju? Sveta Obitelj nije vjerovala zavjeri, prošla je brojne teškoće, prihvaćala je sve osobe na svom putu s ljubavlju i othrvla se onim ljudskim zavjerama poput Herodove. Brojne župne zajednice i pojedinci u remetskoj župi sa svojim pastoralnim osobljem šire zajedništvo i svakoga prihvaćaju na svom putu s vjerom u Duha i Zaručnicu.

»Bez Gospe ne bismo imali ni Isusa«

• *Za naše zapadno društvo Bog je mrtav. A mi smo ti koji su ga ubili... mi smo ubojice Boga, eliminirajući ga iz naše svakodnevnice, iz naših misli.*

Za današnji svijet, za ovo naše globalizirano i raskošno društvo, siromah, čovjek koji nema moći, koji nema novca, koji nema nauke, koji nema nikakav glas, osuđen je na propast, on je beskoristan čovjek.

Don Zlatko Brauchler

Danas slavimo Marijino rođenje. Što je ono što želimo istaknuti na nečiji rođendan? Odgovor je jednostavan: uvijek se sjetimo te osobe, obraćamo joj se i želimo naglasiti kolika je važnost njenog postojanja. Dan rođenja, rođendan, dan je u kojem se ta osoba stavlja u središte; izražavamo joj svoje poštovanje, svoju ljubav, svoju zahvalnost. Svetkovinu koji danas slavimo dijele Crkve Istoka i Zapada. Datum 8. rujna je dan posvećenja bazilike Sant'Anna u Jeruzalemu, sagrađene na mjestu gdje su, prema drevnoj predaji, boravili Joakim i Ana, roditelji Djevice Marije. U bizantskim crkvama se za Mariju kaže da je ona kraljica Neba i Zemlje ili utroba koju je čovječanstvo ponudilo Gospodinu. Evanđeoski odlomak koji smo čuli treba shvatiti u ovom kontekstu.

Podjela rodoslovlja na tri dijela od po četirnaest imena ukazuje na Božju Providnost koja ga vodi i dovršava. Popis imena pokazuje čekanje čitavog čovječanstva na rođe-

nje Sina Božjega u Marijinu krilu. Ovo nije suhoparan popis. Niz imena znači da Isus ne živi izvan povijesti muškaraca i žena. Nije slučajno što evanđelist Matej u popis uvrštava i predstavnike poganstva i žene koje su sve samo ne osobe uzornog života. Isus je unutar ljudske povijesti; to je dio naših generacija.

Današnje slavlje mora svakom čovjeku biti izvor velike radosti, jer je svijetu, upravo po Djevici, dan Spasitelj svih naroda i svih naraštaja. Na današnji dan spominjemo se, prema predaji, rođenja Djevice Marije od svetih i blaženih roditelja: Joakima i Ane. Bez Gospe ne bismo imali ni Isusa. Dakle, njezinim rođenjem započinje plan spasenja koji je Bog osmislio za čovječanstvo. Mariju je Gospodin zamislio i izabrao da bude novi Kovčeg Saveza. Marija je rođena Sveta i Bezgrješna, Prečista i milosti puna tako da je bila dostojna roditi Isusa Krista, Svetinju nad svetinjama, Sina Božjega.

Marijina duša bila je najljepša duša

Marija je rođena lijepa. Ne govorim samo o ljepoti njezine duše koja je, bez ikakve sjene grijeha, bila jasna do te mjere da se u njoj ogledao Bog. Liturgija je naziva »Tota Pulchra«. Potpuno si lijepa, o Marijo. Sjajna si, dušom i tijelom. »Sigurno je – kaže sveti Alfonz Maria de' Liguori – da je Marijina duša bila najljepša duša koju je Bog stvorio, doista, nakon utjelovljenja Riječi, to je bilo najveće i samo po sebi najvrijednije djelo koje je Svevišnji učinio na ovome svijetu.« Gledanje Presvete Marije u njezinom blistavom djevičanstvu i besprijekornoj čistoći podsjeća nas na naš vlastiti poziv na svetost. I mi, kaže sveti Pavao Efežanima, »Bog naš Otac izabra nas prije stvaranja svijeta, da budemo sveti i bezgrešni pred njim u ljubavi, predodredivši nas da budemo njegova posvojena djeca po Isusu Kristu« (Ef 1,4- 5).

Proslava rođenja Blažene Djevice Marije poziv je, ne samo da izrazimo svoju sinovsku naklonost, naše zahvalno divljenje našoj

Majci, nego i iznad svega da sami rastemo u svetosti, djevičanstvu i čistoći srca. Stoga smo pozvani radovati se rođenju Blažene Djevice Marije, jer nam je po njoj dan put prema punom ostvarenju našeg poziva djece Božje, koje je Krist spasio, a mi smo pozvani nalikovati Kristu. Naša je sudbina suobličiti se Kristovoj slici (Rim 8,29). Čitanja za ovaj dan također naglašavaju kako ponizno i radikalno moramo živjeti svoj poziv na svetost. Bog se ne odlučuje očitovati u moći, nego u poniznosti i malenosti. On silazi i dolazi na svijet preko jedne siromašne djevojke u malom selu Nazaret. Za svog sina ne bira veličanstvenu palaču da ga donese na svijet, moćnu zemlju - već špilju u vrlo malom selu, najmanjem od svih. Iz tog razloga mnogi Židovi nisu vjerovali da je Isus bio mesija. Očekivali su mesiju porijeklom s plemenitijeg, većeg, moćnijeg mjesta. Mnogi Židovi, kao i mnogi ljudi našeg vremena, uvjereni su da čovjekovo spasenje ovisi o njegovom vlastitom bogatstvu i ljudskim sposobnostima. Za današnji svijet, za ovo naše globalizirano i raskošno društvo, siromah, čovjek koji nema

moći, koji nema novca, koji nema nauke, koji nema nikakav glas, osuđen je na propast, on je beskoristan čovjek. U današnje vrijeme, usmjereni smo na moć, bogatstvo i posjedovanje, umjesto da dopustimo da nas ponovno oblikuju na sliku i priliku Božju. Zapravo nas je takav način razmišljanja i djelovanja doveo do toga da zaboravimo na Boga, a to je posebno vidljivo u zapadnoj Europi gdje sam odrastao. U više navrata i sveti Ivan Pavao II., Benedikt XVI., a sada i papa Franjo, izjavili su da se postmoderni čovjek previše fokusira na materijalna dobra i nameće svoj život kao da Bog ne postoji. Čak i kršćani žive u pravom tihom otpadništvu. Za naše zapadno društvo Bog je mrtav. A mi smo ti koji su ga ubili... mi smo ubojice Boga, eliminirajući ga iz naše svakodnevice, iz naših misli. Na primjer, potraga za apsolutnom slobodom, poricanje ljudskog zakona i Božjeg zakona, raspad obitelji ili potpuno odbacivanje Boga imaju svoje podrijetlo upravo u ovom otpadničkom stavu koji čovjek ostvaruje. Čovjek ima veliku želju za potpunom slobodom i misli da je može dobiti samo tako da se oslobodi Boga, viđenog kao onoga koji nameće pravila, ograničenja, koja prema suvremenoj misli smanjuju mogućnost istinske slobode, ali čovjek može biti istinski slobodan samo držeći se Božjih zapovijedi i evanđelja Isusa Krista.

Ne zaboravimo da kada je Bog eliminiran, čovjekov život je također u opasnosti.

Čak ni napredak koji je postiglo naše društvo ne može dovesti čovjeka do istinske sreće. Napredak koji isključuje Boga, zapravo, nikada neće donijeti pravi rast ili pravi ljudski razvoj. Živjeti potpuno ljudski moguće je samo ako dopustimo Bogu da vodi i upravlja našim postojanjem i našom osobnom povišću.

Molitva nije gubitak vremena

Teškoće sadašnjeg vremena ne smiju nas plašiti, jer kako nas podsjeća sveti Pavao: »Sve ide na dobro onih koji Boga ljube, koji su po njegovu naumu pozvani. Jer one koje je oduvijek poznao i predodredio je da budu kao njegovi sinovi« (Rim 8, 28-29). Pozvani smo, dakle, uvijek se uzdati u Boga, jer samo o Njemu ovisi naša sreća i spasenje. (...) Zapravo, nažalost, suvremeni čovjek, koji je ubio Boga, misli da je molitva gubitak vremena, dok su nas sveci, čak i oni najpredaniji aktivnom milosrđu, poput Majke Terezije iz Kalkute, učili da su sva velika djela milosrđa proizašla iz klanjanja, molitve i šutnje. Tecite protiv struje vremena, ne prilagođavajte se suvremenom duhu Zapada, gdje suvremeni čovjek želi i sam postati gospodar vremena, jedini odgovoran za svoj život, svoju budućnost i svoje blagostanje. Sve više i više ljudi na Zapadu okreće se od Boga, više se ne mole, napuštaju crkve i žele sami programirati svoje živote. U početku sve to može zvučati lijepo i izgledati kao ispunjen život. Ali je li to stvarno to? Je li novac sve? Bez Boga čovjek je izgubljen.

/Iz propovijedi don Zlatka Brauchlera, na blagdan Male Gospe u Remetama/

NADBISKUP DRAŽEN KUTLEŠA PRVI PUT PREDSLAVIO MISU U REMETAMA

Marijino bogomajčinstvo

Zagrebački nadbiskup i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije Dražen Kutleša predslavio je misu u svetištu Majke Božje Remetske o svetkovini Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo. Uz mnoštvo hodočasnika, te brojne svećenike na čelu s upraviteljem svetišta o. Zlatkom Pletikosićem, nadbiskup Kutleša je u propovijedi istaknuo da u Blaženoj Djevici Mariji promatramo remek-djelo Božje ljubavi, one iste Ljubavi koja nas želi učiniti čistima, svetima, savršenima u ljubavi i poniznosti. »U uznesenju Marijinu Crkva ispovijeda vjeru da Bog, zbog njezina savršenog jedinstva sa Spasiteljevim životom i djelovanjem, nije

dopustio da njezino tijelo doživi raspadljivost, već ju je, i dušom i tijelom, uznio na nebo. Papa Pio XII. u formuli dogme o uznesenju Marijinu na nebo iznosi tri razloga: Marijino bogomajčinstvo, njezino bezgrešno začeće i njezino 'materinsko djevičanstvo Kristu predano koje od Krista traži dovršenje slave', kazao je mons. Kutleša. »Crkva vjeruje da je propadanje tijela nakon smrti posljedica istočnoga grijeha koji Mariju nije zahvatio. Bila je unaprijed očuvana, bez grijeha začeta, zbog spasonosnog Božjeg nauma prema ljudima. Budući da joj je dana punina milosti, na njoj su se očitovali i prvi učinci otkupljenja, proslava duše i tijela. Marija je suradnica u Božjem djelu otkupljenja i stoga je njezino pravo mjesto s Otkupiteljem u nebeskoj slavi. Neki teolozi dodaju ovim razlozima dogme o uznesenju i Gospodinovo savršeno ostvarenje četvrte Božje zapovijedi. Poštivanje Djevičanske Majke njezin Sin izrazio je na najuzvišeniji način, uzevši je k sebi u nebesku slavu dušom i tijelom«. Nadalje je nadbiskup poručio: »Dragi Marijini hodočasnici, ovo su samo neke od mnoštva teoloških misli i uvida kojima se obrazlaže dogma o Marijinu uznesenju na nebo. Htio bih danas s vama razmišljati kako ono što vjerujemo da se dogodilo Mariji utječe i na naš svagdašnji život. Budući da je tema devetnice, koja je prethodila današnjoj svetkovini, bila molitva, mi ćemo svoja razmišljanja u tri točke utemeljiti na molitvi koja je proizašla iz susreta dviju žena i iz dubine Marijina ponizna srca, na njezinu hvalospjevu 'Veliča'. Marijin »Veliča« je molitva žene i majke. Marijin »Veliča« je molitva poniznih. Marijin »Veliča« je pohvala Božjoj vjernosti.

Ljubav nas povezuje i ujedinjuje

- **Otvaranje imenika: Ubijena je brojčano prosječna škola i ranjene tri škole djece u genocidu na hrvatski narod**

Prve nedjelje u listopadu u Svetišu Majke Božje Remetske u Zagrebu održan je peti duhovni susret roditelja ubijene i ranjene djece u

Domovinskom ratu. Nacionalni događaj okupio je roditelje ubijene i ranjene djece, predstavnike civilnih stradalnika, hrvatske branitelje i obitelji stradalih. Sudionici su bili od Vukovara, Osijeka, Slavonskoga Broda, Banovine, Zadra, Herceg Bosne. Misu je predslavio provincijal hercegovačkih franjevaca fra Jozo Grbeš, uz upravitelja svetišta o. Zlatka Pletikosića. U svojoj propovijedi provincijal o. Grbeš je istaknuo da su djeca, kao najzaštićenija kategorija stanovništva, ubijana namjerno, u sklopu genocidnih politika diljem svijeta, uključujući i velikosrpsku na našim prostorima u obrambenom Domovinskom ratu. »Tijekom Domovinskog rata u Hrvatskoj je smrtno stradalo stotine djece. Mnogi od vas ovdje ste svjedoci tragedija, ubojstava, genocida, agresija, ili jednostavno rečeno zla. O kako i danas u dubini duše odjekuju samo neka imena gradova i mjesta ubijene djece: Ovčara, Borovo selo, Vukovar, Slavonski brod, Ervenik, Dubrovnik, Zadar, Petrinja, Glina, Split, Okučani, Karlovac, Šibenik, Orašje, Vitez, Uzdol, Mostar, Novi Travnik i druga«, kazao je o. Grbeš. Nadalje je propovijednik istaknuo da i sve to uz uzaludne rezolucije i dokumente Ujedinjenih naroda kojima početak bijaše već

1946. Pisali konvencije, osnivati svjetske organizacije i sve do 1989. kada je u studenome 1989. izglasana Konvencija o pravima djeteta u UN-u. Ona je i potpisana od tzv. Jugoslavije, umjetne tvorevine silom čuvane. U ratu su djeca posebno zaštićena brojnim međunarodnim konvencijama (najzaštićenija kategorija stanovništva), međutim, ubojstva djece su bila namjerna u sklopu genocidne politike velikosrpskog agresora. I svi ti svjetski dokumenti, odluke i tzv. Međunarodni ugovori nisu zaustavili ubijanje. Ubijanje djece. »Svijet koji napušta božansko postaje ubojica. Jer bez božanske dimenzije čovjekov život je prazan. On se vrti u krugu besmisla. Tako je i na drugoj strani: Čovjek kada ubija u ime božanskoga on božanskog nikada nije spoznao. Koristi ga samo za svoje interese zla«, dodaje o. Grbeš. Stoga danas uzmimo sa sobom ovaj jednostavni sa-

Predstojnica Znanstvenog zavoda
izv. prof. dr. Vlatka Vukelić i dragovoljac
Domovinskoga rata izv. prof. dr. Boro Nogalo

U ime ministarstva hrvatskih branitelja sudjelovala je
Spomenka Ljubić Grbavac

Misu je predslavio provincijal hercegovačkih franjevaca fra Jozo Grbeš uz župnika i upravitelja svetišta o. Zlatka Pletikosića

Na misi su sudjelovali vjernici od Dubrovnika, Hercegovine, Srednje Bosne, Bosanske Posavine, Vukovara, Slavonskog Broda, Banovine, Zadra i drugih krajeva

vjet: moliti za samo jedan dan! Živjeti samo jedan dan! Onda će nam prošli događaji i buduće čežnje ili strahovi imati drugačiju dimenziju. Biti s Gospodinom blizak! Božanska blizina čini sve ostale blizine mogućim. Vjerovati da ljubav na kraju svih patnji i razdvajanja pobjeđuje i spaja. Ta ljubav je tajna dvaju svjetova. Ona jedina povezuje i ujedinjuje nas s onima koji su otišli prije nas. Dok ovih dana i godina slavimo život Sv. Franje, vjerujem da je sveti Franjo shvatio da je ljubav ključ za razumijevanje misterija Boga i Božjeg stvaranja. Vjerovati da nevini imaju vječnost, za sve ostale vjerojatno postoji upitnik.

Prije mise čitana su imena ubijene djece pod nazivom »Otvaranje imenika« u koji se

dopisuju prikupljena imena ubijene djece, te onih koji su poginuli od ratnih posljedica, zatim ubijene trudnice. Iz Znanstvenog zavoda Fakulteta hrvatskih studija imena je čitala izv. prof. dr. Vlatka Vukelić, a u ime Glasa Koncila Neven Drozdek. Čitanje imena s sakladbom Tišina na trubi je najavio Josip Stipeljković koji je rođen pod granatama u Dubrovniku za vrijeme Domovinskoga rata. Organizatori Ivan Pavić i Marko Tomić koji su se priključili Znanstvenom zavodu istaknuli su da je brojčano ubijena jedna hrvatska prosječna škola djece, a ranjene su tri škole djece. Po svim definicijama o genocidu, to je genocid. »Otvorimo imenik, nosimo ih u svojim srcima i mislima, a Bog utjehe i nade neka bude uz nas«.

Za vrijeme najavljivanja imena ubijene djece počast u svečanim odorama odali su veterani 145. brigade

Jesmo li pripravnici za veliki jubilej Hrvatskog kraljevstva?

- *Papa Franjo pozvao je sveopću Crkvu na proslavu Jubileja 2025. godine pod geslom „Hodočasnici nade“ time bi se povezala dva jubileja, jedan vezan uz Isusa, a drugi uz njegovu Majku, koju Hrvati nazivaju svojom kraljicom. Hrvatsko kraljevstvo uspostavljeno 925. više ne postoji, jer je Hrvatska danas republika, pa je jedini koga Hrvati mogu smatrati svojim kraljem upravo Isus Krist, a njegova Majka, koja se štuje i kao Kraljica Hrvata, na simbolički način jedina nositeljica hrvatske kraljevske titule, pa i same krune, što je činom iz 1935. i vidljivo naznačeno.*

prof. dr. sc. Božo Skoko

Nastupajuće, svete i jubilarne 2025. godine navršit će se i 1100 godina otkako je Hrvatska postala kraljevstvo, odnosno otkako je prvi hrvatski vladar prozvan kraljem. Bio je to kralj Tomislav, koji je prema predaji okrunjen na Duvanjskom polju. Iako o njemu povijesni izvori ne govore mnogo, pripada mu povlašteno mjesto u kolektivnom sjećanju hrvatskog naroda kao jednom od najvećih i najpopularnijih hrvatskih velikana, jer je u njegovo doba započelo okupljanje i oblikovanje hrvatskog etničkog prostora. Naime, pod kraljem Tomislavom država s hrvatskim imenom na obali Jadranskog mora, sa središtem u Dalmaciji obranila se od najezdi s istoka (od Bugara) i sjevera (od Mađara) te se tako ojačana proširila i na prostor Panonije. Ujedno je započeo i proces pune integracije dalmatinskih gradova pod vlašću Bizanta u Hrvatsku, čime su oni i njihova antička baština postali sastavni dio hrvatske baštine i kulture, a Hrvatska postala mediteranska zemlja u punom smislu riječi, kao što će kasnije, u državnoj zajednici

sa zemljama srednje Europe postati i sred-njoeuropska. Iako se radi o davnom događaju, njegove posljedice osjećamo i danas, jer je u mnogome odredio daljnju sudbinu hrvatskog naroda, ali i državnost Hrvatske kroz kasnija stoljeća. Kraljevsko dostojanstvo Tomislavu priznao je papa kao najviši autoritet zapadnog kršćanskog svijeta u to doba, a time je ujedno »zapečatio« držav-nost i samostalnost Hrvatske priznatu prvi put 7. lipnja 879. u doba kneza Branimira (taj dan danas obilježavamo kao Dan hr-vatske diplomacije).

Mons. Dražen Kutleša iz mjesta Tomislavove krunidbe

Zbog te snažna simbolike, suvremena hr-vatska država, i Crkva u Hrvata ozbiljno su pristupili pripremama za obilježavanje ove značajne obljetnice. Hrvatski sabor je tako na svome zadnjem zasjedanju u prošlom sazivu proglasio 2025. godinu »Godinom obilježavanja 1100. obljetnice hrvatskoga kraljevstva«. Hrvatska biskupska konfe-rencija na svome zasjedanju krajem prošle godine također je najavila kako će 2025. godina biti u znaku dvaju hrvatskih nacio-nalnih jubileja. Naime, osim proslave 1100. obljetnice hrvatskoga kraljevstva, obilježiti ćemo i 1100. obljetnicu održavanja nacio-nalnih sinoda 925. i 928. u Splitu, u vrije-me hrvatskoga kralja Tomislava. Istaknuto je kako te sinode u ovom našem vremenu koje na osobit način obnavlja osjetljivost za sinodalnost, nedvojbeno predstavljaju onu baštinu na koju se vrijedi iznova vraćati. A o načinu obilježavanja tih visokih crkvenih i nacionalnih obljetnica nastavilo se raz-govarati i na ovogodišnjim zasjedanjima. Sretna je slučajnost da je prvi biskup Crkve u Hrvata – zagrebački nadbiskup i pred-sjednik Hrvatske biskupske konferencije mons. Dražen Kutleša, rodom iz Tomislav-grada, kojeg je starija historiografija odre-dila mjestom Tomislavove krunidbe. Čak i u svome biskupskom grbu uz ostale ele-mente ima prikaz krune hrvatskih kraljeva iz domaće dinastije Trpimirovića, poznat s reljefa iz krstionice splitske katedrale.

Tisućita obljetnica hrvatskog kraljevstva

Očito su i Crkva, i država svjesne da ova bo-gata baština nadahnjuje, ali i obvezuje. Tim više kad znamo kako su naši pređi obilježili ovaj jubilej prije stotinu godinu, dok nismo imali vlastite države. Naime, Hrvati su tada živjeli u nepovoljnim političkim okolnosti-ma, u državi koja je doduše imala i hrvatsko ime u nazivu (Kraljevina Srba, Hrvata i Slo-venaca), ali u kojoj je hrvatska državnost bila dokinuta, a nacionalna samobitnost Hrvata bila potiskivana. To je međutim bio dodatan poticaj da se slavljenjem kralja Tomislava homogenizira hrvatski narod te osnaži njegova samosvijest i sposob-nost da stvori vlastitu nacionalnu državu. Tisućita obljetnica Hrvatskoga Kraljevstva 1925. godine tako je svečano obilježena, uz ostalo velikim manifestacijama, misnim slavljinama te postavljanjem brojnih spomen obilježja diljem domovine, kao i spomen ploča na trgovima i crkvama, pa i onim ka-tedralnim, primjerice u Kotoru, koja, una-toč svim nevoljama, i danas tamo stoji. U to doba obavljena je i velika priprava za jubi-lej 1300. obljetnice pokrštenja Hrvata, ali je njegova proslava izostavljena zbog rata 1941.

Crkva je čuvarica identiteta

Sjećajući se kralja Tomislava i nakon 1100 godina, prisjećamo se svojih korijena, ali i teške i turbulentne prošlosti tijekom koje su Hrvatska i hrvatski narod često bili u opasnosti da nestanu poput mnogih dru-gih naroda. Međutim, hrvatski narod je opstao, a Hrvatska kao država postoji i da-nas, kao i u Tomislavovo doba, te će – uz Božju pomoć i naša zalaganja - postojati i dalje. Stoga je, i radi našeg naraštaja, ali i onih prethodnih i onih budućih, iznimno važno dostojanstveno proslaviti predsto-jeći jubilej. A u tome velikoj, možda i pre-sudnu ulogu može imati Katolička crkva koja uz svoje osnovno poslanje ujedno ima ulogu čuvarice identiteta hrvatskog na-roda i njegovih povijesnih uspomena. To se na najbolji način pokazalo prije gotovo pola stoljeća kada je od 1975. do 1984., u

doba komunističke Jugoslavije i »hrvatske šutnje« nizom liturgijskih slavlja i drugih manifestacija uz prisustvo golemog broja hrvatskih katolika proslavljen jubilej *Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata* prisjeća-njem na važne događaje iz davne prošlosti hrvatskog naroda. Zauzimanjem tadašnjih biskupa, klera i vjernika velebnim su slav-ljima obilježene solinska i ninska obljetni-ca Kraljice Jelene 1976. i Kneza Branimira 1979., s velikim zaključnim Nacionalnim euharistijskim kongresom 1984. u Mariji Bistrici. Svi ti veliki crkveni događaji ima-li su, osim pastoralnog, društveni i nacio-nalni značaj. Oni su mobilizirali duhovne snage naše Crkve, obnovili vjeru i ojačali duh hrvatskoga naroda u suočavanjima s raznim izazovima. Iz današnje perspektive može se reći da je to bila duhovna pripre-ma za ono što će uslijediti desetak godina kasnije – uspostavom samostalne hrvatske države temeljem slobodno izražene volje hrvatskog naroda.

Budućnost leži na prošlosti

Za razliku od proslave Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata koja je trajala devet go-dina, poput devetnice, jubilej 1100 godina od uspostave Hrvatskog kraljevstva može biti početak desetogodišnje proslave koja bi završila 2035. proslavom stote godiš-njice krunidbe kipa Majke Božje Bistričke replikom hr-vatske kra-ljevske kru-ne. Budući da je papa Franjo po-zvao sveop-ću Crkvu na proslavu Ju-bileja 2025. godine pod geslom »Ho-dočasnici nade« time bi se pove-zala dva ju-bileja, jedan vezan uz Isusa, a dru-

gi uz njegovu Majku, koju Hrvati nazivaju svojom kraljicom. Hrvatsko kraljevstvo uspostavljeno 925. više ne postoji, jer je Hrvatska danas republika, pa je jedini koga Hrvati mogu smatrati svojim kraljem upra-vo Isus Krist, a njegova Majka, koja se štuje i kao Kraljica Hrvata, na simbolički način jedina nositeljica hrvatske kraljevske titule, pa i same krune, što je činom iz 1935. i vidljivo naznačeno. Također, proslava 1100. godišnjice uspostave Hrvatskog kra-ljevstva i eventualni desetogodišnji ciklus proslava koji bi trajao do 2035. bili bi pri-lika za ponovno afirmiranje hrvatske du-hovne baštine utemeljene na kršćanstvu i pripadnosti Katoličkoj crkvi. Osim toga, takvo slavlje moglo bi biti i početak pri-prave proslave 1400. obljetnice pokrštenja Hrvata 2041. godine, kada već ona od prije sto godina nije mogla biti dostojno obilje-žena. Vjerovati je da će u tom nizu veliko značenje između tih jubileja imati i Sveta godina 2033., koja će zacijelo biti proslav-ljena i na razini Opće Crkve. Vidljiva do-brobit i kasnije vidljivi učinci takvih slavlja bili bi mnogostruki, počevši od priprave i iščekivanja kao svojevrzne duhovne i naci-onalne obnove, koji će pridonijeti jačanju hrvatskog identiteta i katoličkog duha, sve do odjeka i zajedništva koje bi ono imalo među hrvatskim katoličkim vjernicima di-ljem svijeta i u široj društvenoj zajednici.

Krunica je najjača

Krunica, mala kruna koju stavljamo kao dar Majci Božjoj svaki put kad molimo. U listopadu 2018. pročitala sam za inicijativu Zaklade papinskog prava »Pomoć Crkvi u nevolji« koja se zove »Milijun djece moli krunicu za mir«. U moru informacija na društvenim mrežama, ta me zainteresirala i potakla da se uključim. Tog 18. listopada prijavila sam svoju djecu na stranicu te inicijative i zajedno smo u kući molili, a djeca su to rado prihvatila. Osjećali su se kao da izvršavaju neki važan zadatak: ako nas se skupi milijun zavladaće mir! Sljedećeg dana zajedno smo gledali slike iz čitavog svijeta: Meksiko, SAD, Italija, Španjolska, Indija, Ekvador, Kongo... Koliko radosti na tim licima, a rukama moćno oružje – krunica. Koliko je bilo molitelja? Jesmo li postigli cilj? Mojoj je djeci ova misija bila toliko važna da sam ostala posramljena i oduševljena njihovom vjerom. Od tada svake godine molimo s tom malom vojskom molitelja za mir.

Ratne strahote postale su svakodnevne vijesti: Ukrajina, Izrael, Mianmar, Sudan i mnoštvo drugih sukoba, koji ne samo da ne prestaju, nego postaju sve strašniji, potakli su me da o. Ivanu Pleše napišem kako bismo mogli kao župna zajednica organizirati molitvu djece. Djetinjom sam vjerom bila uvjerena da što nas je više, izmolit ćemo mir. Divno je o. Ivan sve organizirao uz pomoć bogoslova i tog 18. listopada 2023. skupili smo se u Gospičinom vrtu i molili krunicu. Djeca su predmolila i bilo je uistinu prelijepo. Malene svijećice drhtale

su u prohladnoj večeri, ali zvonki su dječji glasovi rastjerali mrak i hladnoću, ispunjavajući brežuljak iznad crkve upravo onim za što smo molili – mirom.

Ove, 2024. godine u listopadu, bili smo već iskusni i nije bilo potrebno puno organizacije. Kiša nas je smjestila u naš šator, ali su nam srca jednakim žarom molila. Maleni molitelji bili su spremni; svatko sa svojom pomno odabranom krunicom, strpljivo čekajući da o. Ivan prinese mikrofon baš njemu kako bi ponosno i s pouzdanjem izrekao molitvu. Sljedećeg smo dana pročitali kako nam je i Papa zahvalio što smo se pridružili inicijativi »Milijun djece moli krunicu«. Naglasio je kako je odgoj male-nih u vjeri od temeljne važnosti jer oni mogu postati izvor evangelizacije za druge. Njihove molitve, rođene iz srca koja se pouzdaju, privlače Duha Božjega svijetu.

Ratovi ne prestaju. Pridružite nam se sljedeći put! Molimo pouzdano i djetinjom vjerom. Utecimo se krunicom Majci Božjoj da nam izmoli mir.

Kristina Gale

Povezivanje sa susjedima

Vida Runje

U oči blagdana Svih Svetih, rado smo se odazvali pozivu Zajednice obitelji župe sv. Jeronima. Naime, kod njih je 29. listopada gostovao vlč. Domagoj Matošević kako bi izložio katehezu o braku. U publici se moglo naći i mladih od 30 i mladih od 60 godina, no svi su vrlo zainteresirano pratili uobičajeno vrlo originalno izlaganje vlč. Domagoja.

Kao polazna točka izabrano je izvješće o Posljednjoj večeri iz Ivanova evanđelja, kako bi se istaknulo savršenstvo Isusove pedagogije: On sam na Posljednjoj večeri prvo učenicima pere noge, koje su simbol ranjivosti, a potom nalaže ljubav dajući konkretnu zapovijed (»Ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio.«), da bi, odmah potom, lomeći kruh (sebe), objasnio kako ju ostvariti (»kao što sam ja vas ljubio.«)

Kojih pet ključnih aspekata Isus osvještava u lekciji o Božjoj ljubavi:

IZBOR I ODLUČIVANJE/PREUZIMANJE ODGOVORNOSTI: kao što Isus moli prije donošenja odluke, a onda izmoljeno provodi u praksu i preuzima odgovornost za učinjeni izbor (primjer je izbor 12 apostola), tako bi i u braku bilo dobro da supružnici odluke izmole, a potom u skladu s njima postupaju, kao Isus, bez straha od prihvatanja odgovornosti. Međutim, što kad se izmoljeno ispostavi kao, blago rečeno, nesavršeno? Tješi nas misao da i Isus je imao Judu u prvoj postavi. Zato molitva

kod donošenja odluka uključuje i molitvu za snagu prihvatanja posljedica.

PREPOZNAVANJE POTREBA: kao što Isus primjećuje potrebe svojih učenika/bližnjih/mnoštva, jer mu je stalo do njih, tako i supružnici promatraju jedni druge, primjećuju što nedostaje i pokušaju si to pružiti. Dakako, uz svijest o tome kako onaj drugi nije čarobnjak niti Bog koji je tu da ispuni baš sve apetite i čežnje.

NEUMORNO OPRAŠTANJE: kao što Isus velikodušno oprašta svojim učenicima (i svima nama) različite oblike nestašluka i napada Sotone, tako i supružnici u braku kroz molitvu stječu snagu prihvatiti onog drugog usprkos svemu. To je pravi iskaz ljubavi, jer nije realno da nećemo nikad biti povrijeđeni ili razočarani ili da će nam sva očekivanja biti ispunjena. Nagrada je vrijedna, naime, najveći plod molitve prihvatanja jest mir.

PROSTOR ZA RAZVOJ TALENATA: kao što Isus svoje učenike oprema za svjedočenje, da bi ih onda odaslao po svijetu i bio sretan zbog njih i njihove zrelosti da u samostalnosti dalje razvijaju svoje mogućnosti, tako i u braku supružnici moraju stvoriti okruženje u kojem će se međusobno podupirati u razvoju vlastitih talenata na Božju slavu, a ne postati jedan drugome zatvor. Naime, ljubav raste gdje se talenti razvijaju, ona se raduje tuđem uspjehu.

KRIŽ: kao što je Isus prihvatio darovati za nas vlastiti život na križu, tako bi i u braku supružnici morali pogledati na te raskrižene Isusove ruke i opredjeljivati se uvijek iznova za ljubav, svemu usprkos, pod cijenu križa. Pod križem je sve moguće.

Iz usta mogu izlaziti najljepše molitve

Nakon oduševljenja s prošlogodišnjom muškom duhovnom obnovom, odaziva i dojmova, i nama ženama se probudila želja da organiziramo duhovnu obnovu za sve žene iz župe. Rezervirale smo vikend u Prozorju nadomak Zagreba. Budući da smo do tog vikenda imale šest mjeseci, htjele smo do tad ženama ponuditi susrete

na kojima bi se upoznale, povezale, slušale o zanimljivim i bliskim temama, izmjenjivale svoja iskustva. Na prvom susretu gost je bio fra Serđo koji je pričao o aktualnoj temi Očinstvo. Odaziv je bio iznenađujuć. Nakon predavanja smo imale klanjanje pred Presvetim te druženje na kojem smo izmijenile dojmove. Puno žena je naglasilo kako im je jako drago što se takvi susreti održavaju u Remetama te da žele dolaziti i dalje. Na drugom susretu smo ugostile Ivanu Ečimović iz molitvene zajednice Cor et Lumen Christi s temom Snaga riječi. Progovorila je o tome kako riječi mogu snažno utjecati na druge, poteškoćama s kojima se mi žene susrećemo, bolestima jezika kao npr. ogovaranju, kako to spriječiti te zašto uopće imamo usta i jezik (iz usta mogu izlaziti najljepše molitve, pjesme, kako bismo hvalili i slavili Boga). Nakon teme smo u grupama izrekle što nas je dotaknulo te s kojim se poteškoćama borimo, a zatim smo ih predale na klanjanju pred Presvetim. Očekujemo da će biti još puno ovakvih susreta koji će ženama iz župe biti korisni i plodonosni.

Martina Kosalec

Žena je slava Božja

»Tko će naći ženu vrsnu? Više vrijedi ona nego biserje... (Izr 31,10)« – započeo je duhovni seminar za žene u petak navečer 8. studenog u Prozorju – Centru pomirenja Družbe Misionara Krvi Kristove koji je potrajao do 10. studenog. Bio je to vikend molitve, tišine, razmatranja, osluškivanja; vikend velike Božje milosti i ljubavi. Poneke sudionice, majke više djece i supruge, nisu vjerovale da će se uspjeti organizirati s obzirom na razne prepreke, ali Gospodin je imao plan za svaku koja je došla jer je bila pozvana.

U Centru pomirenja nalazilo se sve što nam je bilo potrebno: crkva, kapelica, prostor za razmatranje, blagavaona te sobe u kojima čovjek može biti sam – doista milosno.

Za milosti ove duhovne obnove unaprijed se već molilo; no posebno se molilo za vrijeme samog trajanja prema satnici molitvenog dežurstva a molili su muževi, očevi, prijatelji.

Osobno sam bila najviše privučena tišinom, izoliranošću i novošću okruženja. Tišina je blagoslov današnjeg vremena. Kad je osoba u tišini jasnije čuje i osjeti Božju prisutnost.

Slušam pažljivo nagovore patera Karla koji više puta govori: »Žena je slava Božja.« Snažno su mi se urezale te riječi. Najveći uzor je Djevica Marija – Bog je odabrao ženu kako bi po rođenju iz nje spasio svijet; podno križa na Golgoti bile su žene. Tu su i Tamara, Ruta, Rahaba, Bat-Šeba koje se spominju u Isusovom rodoslovlju. Žena je ta koja objavljuje Božju slavu. Kako snažno! Evo i Estere, i Debore i Elizabete... itd. Evo i bludnice koja kosom briše noge Kristu - evo još slave Božje.

Shvatih važnost uloge žene u svakodnevnom životu. Kroz Sveto Pismo, jasno se vidi Božja skrb za žene kroz riječi koje su od pomoći u načinu komunikacije, ponašanja, primanju/davanju ukora; riječi koje upućuju na to kako se ispravno požaliti, kako odgovoriti na bezumne zahtjeve.

»Nikakva ružna riječ neka ne izlazi iz vaših usta, nego samo korisna za izgradnju gdje je potrebno, da iskaže dobročinstvo slušateljima. Ne žalostite Duha Svetoga Božjega« (Ef 4,29-30).

Kad bismo više čitale Riječ Božju i pohranjivale ju u srcu poput Marije, svaka bi žena uistinu bila slava Božja.

Svakodnevna Euharistija bila je s pričešću pod obje prilike. Tijelo i Krv Kristova! - Evo nam Euharistijske gozbe, evo nam otajstvo Posljednje večere. Isuse, hvala ti i slava!

Iza svete Euharistije, imali smo klanjanje. Mogli smo se zagledati u Krista iz najveće blizine jer nas je pater okupio oko oltara; pjevali smo i molili potihom; gledali u Njega, a On u nas. Toliko ljubavi i nježnosti za svaku posebno, a na kraju pojedinačni blagoslov.

Između nagovora koje je pater imao, dano nam je vrijeme za osobni rad i razmatranje. U danu u kojem smo bili obvezni njegovati šutnju, mogli smo prokomentirati razmatranje, izmjeniti iskustva s osobom koja nam je bila dodijeljena. Prema svjedočenju mnogih sudionica, mnoge su se obogatile ovim iskustvom. Osobno sam sa Katarinom plakala i smijala se i radovala djelovanju milosrđa Božjeg.

Također nam je pater omogućio imati relikvijar sv. Marije Goretti i moliti zagovor svetice na pola sata u osobnoj molitvi. Pojedine sudionice su imale snažnu zagovornu molitvu svetice. Pater nas je blagoslovio i relikvijom svetog Šarbela. Bila je mogućnost svete ispovijedi za vrijeme trajanja duhovne obnove kao i bolesničko pomazanje.

Po završetku, slušali smo različita svjedočanstva. Velika većina je osjetila Božji dodir kao i jasniji pogled na svoj odnos s Gospodinom. Odluke su donešene i hrabro krećemo dalje s ciljem da se uistinu Gospodin proslavlja kroz nas. Zahvalni smo Bogu na svim milostima koje nam je dao kroz ovu duhovnu obnovu, što nas je osnažio i ohrabrio kroz Riječ da uistinu budemo vrne žene.

Ankica Renić

Evandjelje na djelu

• *Ljubeći bližnjega i brinući se o njemu, prelaziš svoj put. Pomozi, dakle, onome tko je na tvom putu dok hodaš ovim svijetom i stići ćeš do onoga s kim želiš ostati zauvijek*

Besplatne instrukcije u župi pokrenute su ove godine u veljači, a sama ideja i inicijativa koju je Bartol preuzeo, otprije su postojale na njegovom srcu. Danas, kada je ova godina pri kraju, besplatne instrukcije u župi okupljaju 20-tak volontera koji su odlučili svoje vrijeme i trud pokloniti onima kojima je potrebno – učenicima osnovne i srednje škole. Instrukcije se održavaju od ponedjeljka do petka u popodnevnom, odnosno večernjim satima u prostorijama župe, ovisno o vremenu koje odgovara učenicima i volonterima. Među volonterima iz matematike, fizike, kemije, povijesti te engleskog, hrvatskog i njemačkog jezika, našle su se i Lucija, Ema i Ana koje su nam odgovorile na nekoliko pitanja.

Zašto ste odlučili odvojiti svoje vrijeme za volontiranje, odnosno instrukcije?

Lucija: Odlučila sam volontirati kako bih podijelila svoje talente s drugima kojima je

potrebna pomoć. Koliko god raspored bio gust, uvijek se nađe barem sat vremena tjedno kojih se isplati izdvojiti za nekog učenika.

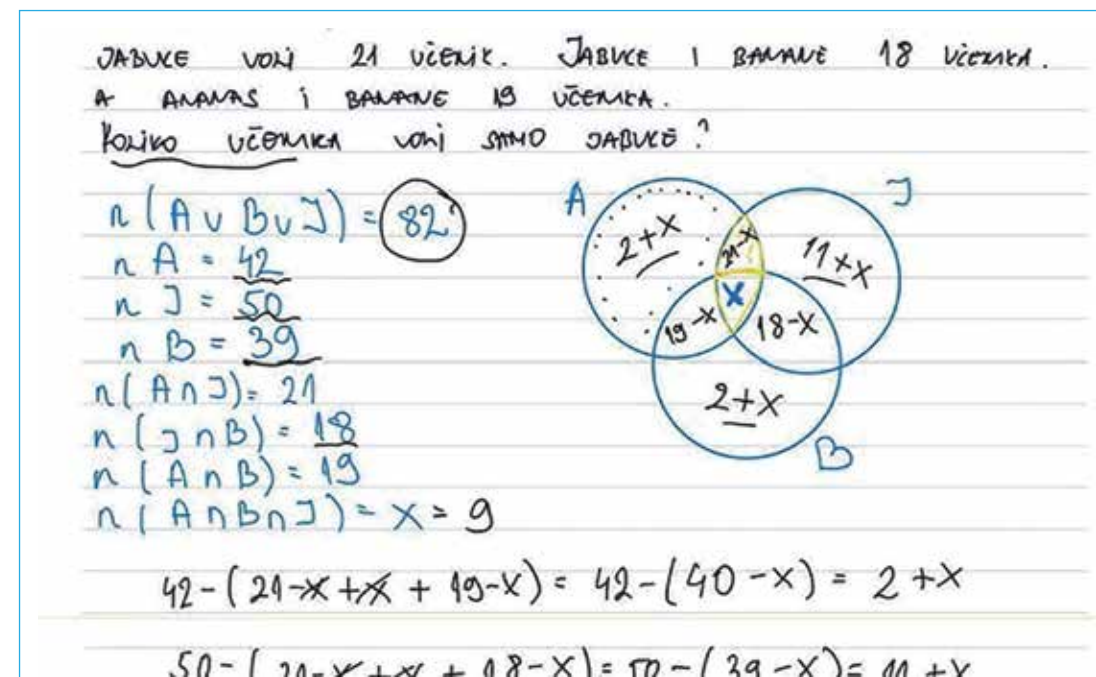
Ema: Kada je započela ova inicijativa bila sam još studentica pa sam imala dosta slobodnog vremena koje sam ovako mogla korisno iskoristiti u radu s djecom i prenošenju znanja iz matematike i fizike. Sada sam zaposlena, pa mogu manje vremena izdvojiti za volontiranje, no i dalje se nađe jedan sat tjedno. Inače, i sama sam pohađala školu u koju idu učenici koji se javljaju za instrukcije pa sam ovo vidjela kao priliku da ono što sam naučila vratim natrag zajednici.

Ana: Volontirati sam počela prije 2 godine u drugoj župi. Iako mi je bilo daleko, iskustvo koje sam tamo dobila i ljudi koje sam upoznala učinili su tu udaljenost mnogo manjom. Danas je »udaljenost do instrukcija« mnogo manja, a time mi je i lakše odvojiti vrijeme za instrukcije kad ga ne gubim na put. Prije dvije godine je želja za volontiranjem urodila plodom, i evo, nadam se da će i dalje biti tu.

Iako ste tu da pružite znanje i pomognete učenicima, jeste li i vi nešto naučili, uvidjeli neke plodove tijekom rada s djecom?

Lucija: Naučila sam biti kreativnija i upornija u svome radu jer ponekad zna biti vrlo izazovno učenike pridobiti na rad i aktivnost. Ipak, u tih se sat vremena uvijek nađe mjesta za razgovor i smijeh pa instrukcije napustim sretnija znajući da sam nekome uspjela prenijeti barem djelić svoga znanja.

Ema: Mislim da je nekoj djeci jednostavno potreban rad jedan na jedan kako bi usvojili određeno gradivo. Također, zanimljivo je vidjeti na koji način djeca razmišljaju, neke koncepte je lakše objasniti kroz svakodnevne stvari pa kada se tako shvati to se ne zaboravlja i lakše ide dalje, no za to je potrebno i strpljenja.

Ana: Učim se strpljivosti i kako približiti djeci nešto apstraktno kroz svakodnevne primjere.

I zadnje pitanje, što biste poručili drugima koji se dvoume bi li se uključili u ovu inicijativu i volontirali?

Lucija: Svakome tko ima bilo kakav poticaj, pa i onaj najmanji, poručujem da se isplati prijaviti za davanje instrukcija jer time na jednostavan način čini veliku stvar i za sebe i za drugoga.

Ema: Ako imate dobre volje i znanja koje bi mogli prenijeti drugima, sjetite se Isusovih riječi: 'Zaista, kažem vam, što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste!' (Mt 25,40)

Ana: Odvojite dio svog vremena i poklonite ga drugome! Neka vam primjer bude sv. Majka Terezija i njene riječi: Gdje je Bog? Kako ga možemo voljeti? Nije dovoljno da se kaže: »Moj Bože ja te volim«. Mi Boga volimo na ovome svijetu ako se nečega odrekemo, ako nešto dajemo.

Vrijeme, uz pomoć koja je poklonjena drugome, nije izgubljeno. Bog je svakome dao talente, ako ih prepoznajete u predmetima iz kojih se drže instrukcije - odvažite se i podijelite ih s drugima, onima kojima je pomoć u učenju potrebna. Jedni druge nadopunjujemo i sami ćemo teško ići naprijed, ako ti je potrebna pomoć u učenju – javi se!

Ljubeći bližnjega i brinući se o njemu, prelaziš svoj put. Pomozi, dakle, onome tko je na tvom putu dok hodaš ovim svijetom i stići ćeš do onoga s kim želiš ostati zauvijek. – sv. Augustin

(Lucija Matković, Ema Čorak i Ana Jurčević)

Božićna kupovina: Kako zaštititi svoja potrošačka prava?

- *Primjerice, važno je znati i da ugovori mogu sadržavati i nepoštene ugovorne odredbe pa se primjerice ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.*

Josip Stipeljković, mag.iur.

Božić je prije svega jedan od najvećih obiteljskih kršćanskih blagdana kojim se slavi rođenje Isusa Krista.

Razdoblje koje prethodi Božiću, vrijeme je povećane (a često i impulzivne) kupnje i traženja »savršenih« poklona za naše najdraže. Shopping centri uređeni su raznim božićnim ukrasima i drvcima, sveti Nikola nosi poklone i priča s najmlađim članovima našeg društva, na radijima se vrte pjesme koje svi već godinama pjevušimo, a trgovine ponosno ističu sjajne plakate kojima nas obavještavaju da je upravo sad nevjerovatna prilika da kupimo baš ono što smo trebali!

Zato je posebno važno osvijestiti svoju ulogu u svakodnevnim pravnim poslovima koju imamo prilikom svake kupnje ili drugog pravnog posla, a posebno biti svjesni i naše pravne uloge potrošača.

U Republici Hrvatskoj, veliki broj prava i obaveza potrošača i trgovaca propisan je

Zakonom o zaštiti potrošača (dalje u tekstu: ZZP), te se u nastavku navodi samo nekoliko važnih pojmova koji se propisuju ZZP-om.

Prvenstveno, važno je reći da je potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti.

Isto tako ZZP propisuje i definira što se smatra posebnim oblicima prodaje. Tako se posebnim oblicima prodaje smatra prodaja proizvoda po cijenama nižim od onih cijena u redovnoj prodaji. Takva prodaja obuhvaća među ostalim akcijsku prodaju, rasprodaju, sezonsko sniženje, prodaju robe s greškom i prodaju robe kojoj istječe rok uporabe.

Tijekom trajanja takvih posebnih oblika prodaje usluge unutar poslovnih prostorija trgovac je dužan istaknuti cijenu koju primjenjuje tijekom trajanja posebnog oblika

prodaje i najnižu cijenu koju je trgovac primjenjivao za istu uslugu tijekom razdoblja od 30 dana prije provođenja posebnog oblika prodaje, dok se navedene odredbe ne primjenjuju na oglašavanje usluga i na ugovore sklopljene izvan poslovnih prostorija i na ugovore sklopljene na daljinu.

Isto tako, ZZP među ostalim zabranjuje i nepoštenu poslovnu praksu. Nepoštenom poslovnom praskom osobito se smatraju zavaravajuća poslovna praksa i agresivna poslovna praksa.

Poslovna praksa smatra se zavaravajućom primjerice ako sadrži netočne informacije, zbog čega je neistinita ili ako na neki drugi način, uključujući njezino cjelokupno predstavljanje, pa čak ako je informacija činjenično točna, zavarava ili je vjerojatno da će zavarati prosječnog potrošača u vezi s nekom od okolnosti navedenih u ZZP-u (kao primjerice cijena proizvoda, postojanje ili priroda proizvoda, rizici kojima potrošač može biti izložen itd.), čime ga navodi ili je vjerojatno da će ga navesti da donese odluku o kupnji koju inače ne bi donio.

Poslovna praksa smatra se agresivnom ako u konkretnom slučaju, uzimajući u obzir sva obilježja i okolnosti slučaja korištenjem uznemiravanja, prisile, uključujući fizičku silu ili prijetnju te nedopušten utjecaj, u bitnoj mjeri umanjuje ili je vjerojatno da će umanjiti slobodu izbora ili postupanja prosječnog potrošača u vezi s proizvodom te ga time navede ili je vjerojatno da će ga navesti da donese odluku o kupnji koju inače ne bi donio (npr. oglašavanje kojim se djecu izravno navodi na to da kupe

oglašavani proizvod ili da nagovore svoje roditelje ili druge punoljetne osobe da im kupe oglašavani proizvod, ili npr. izravnim obavještavanjem potrošača da će posao ili opstanak trgovca biti ugrožen ako potrošač ne kupi proizvod itd.).

ZZP propisuje čitav niz pravila u postupanju trgovaca i potrošača a koji je svakako dobro i potrebno znati prije upuštanja u pojedini pravni posao, a sve kako biste svjesno zaštitili sva svoja prava prije i nakon samog pravnog posla.

Primjerice, važno je znati i da ugovori mogu sadržavati i nepoštene ugovorne odredbe pa se primjerice ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Tako bi se nepoštenim ugovornim odredbama primjerice mogle smatrati odredbe kojima se trgovca ovlašćuje da kada raskine ugovor, zadrži plaćeno za usluge koje još nije obavio ili primjerice odredba kojom se trgovcu dopušta da jednostrano mijenja ugovorne odredbe bez valjanog, ugovorom predviđenog razloga itd.

Blagdani jesu vrijeme darivanja i lijepo je razveseliti najdraže svojim poklonom, materijalnim ili nematerijalnim. To se ipak može učiniti na način da se eventualnoj kupnji pristupi razborito i promišljeno, kako bi u konačnici i sve strane bile zadovoljne i zaštićene i kako bismo s veseljem proslavili nadolazeće blagdane.

Srebrni malonogometni turnir

Četvrt stoljeća obilježio je nogometni turnir koji pored igre spaja župljane. Nastupilo je šest momčadi raspoređenih u dvije skupine, a prije početka natjecanja o. Zlatko Pletikosić predvodio je zajedničku molitvu i zaželio zajedništvo svim sudionicima ne samo igrom nego i prijateljstvom. Nakon što su odigrane utakmice u skupinama slijedila je dječja utakmica, formirane su ekipe te su odigrane međusobne utakmice koje su najvjestile nove male nogometaše u župi.

U finalu koje se igralo pod reflektorima ekipa s remetske filijale sv. Terezija-Avil-ska Čret Jazbina bila je uspješnija od ekipe Advocata Croatiae, te je i ove godine osvojila prvo mjesto. Potom su dodijeljene i pojedinačne nagrade, a najzanimljivija je bila ona ove godine u nedjelju 22. rujna kada

je održan još jedan malonogometni župni turnir za sudionike 30 i više godina. Osim športskog natjecanja smisao je obiteljsko druženje odraslih i djece koje se je razvilo sve ove godine za najstarijeg igrača na turniru koja je pripala Marijanu Ištvanicu, 1967 godište. Nakon toga uslijedio je kratki blagoslov okupljenih na zajedničkoj večeri i pjesmi sa tamburašima i Zborom »HKUD-a Frankopan Remete« koja je trajala duboko u noć.

Tom prilikom župa zahvaljuje svim dobročiniteljima koji su omogućili da se turnir i župsko druženje održe u duhu zajedništva i međusobne povezanosti koje nas spaja na svim razinama. Radujemo se već sada ponovnom druženju na idućem župnom turniru.

Krešo Šušnić

Začetnici turnira

Valja napomenuti začetnike turnira, te riječi pokojnog oca Vjenceslava Mihetca »Što je od Boga to će opstati«. S tim mislima krenulo je okupljanje, a na prvom organizacijskom skupu bili su: Nikola Gačić, Lujza Milodanović, Mirko Mamić, Ivanka Stričević, Jozo Renić i Vlado Čutura. Prvih godina, uz župu, pokrovitelj je bio Glas Koncila.

Ljetopis župe i svetišta – od Gospe Karmelske do prije Božića 2024.

20. srpnja - karmelski blagdan sv. pro-roka Ilije Tišbijca, starozavjetnog duhovnog oca Karmelskog reda - imendan župnog vikara o. Ilije Tipurića. Uz ostale dvije mise, kako je bila subota i hodočasnici koji su došli slaviti misu u 11 sati čuli su u homiliji o današnjemu svecu.

5. kolovoza - Posvećenje bazilike svete Marije Velike u Rimu - Gospa Snježna - Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja - u Republici Hrvatskoj državni blagdan. Euharistija u 10.30 prikazana je za hrvatski narod i Domovinu.

6. kolovoza - Preobraženje Gospodnje početak devetnice Velikoj Gospi. Uoči početka devetnice pred stakleni lik Majke Božje u šatoru stavljen je mramorni natpis: Zagovornice Hrvatske, Najvjernija Majko, Presveta Djevice Remetska, moli za nas! Ta ploča i natpis stajali su još u prošlom stoljeću ispod lika Majke Božje Remetske na glavnom oltaru u crkvi. Poslije je ploča stajala na pjevalištu crkve, a bila je cijelo vrijeme u prostoru konstrukcijske obnove crkve. Teme propovijedi i propovjednici u Godini molitve bili su:

6.8. Molitva nas preobražava, fra Marinko Baotić, OFM Sarajevo, župnik i gvardijan u Sesvetkoj Sopnici;

7.8. Molitva i obitelj, vlč. Ranko Papić, župnik u Novalji;

8.8. Molitva i sv. Dominik, fr. Mislav Peček, doninikanac, mladomisnik, župni vikar u župi Kraljice svete Krunice

u Zagrebu;

9.8. Molitva kod sv. Terezije Benedik-te od Križa - Edith Stein, o. Ivan Pleše, vikar Hrvatske karmelske provincije sv. Oca Josipa;

10.8. sv. Lovro, đakon, Molitva trajnih đakona, zaposlenih i (vjero)učenika, misu predslavio o. Danijel Čolo, propovijedao vlč. Ratko Podvorac, trajni đakon

11.8. sv. Klara, Molitva i Franjevački red, fra Zlatko Vlahek, provincijalni vikar franjevac konventualaca sa Sv. Duha;

12.8. Molitva sezonskih radnika i turista, vlč. Ivan Debelić, župni vikar u Novalji;

13.8. Molitva hodočasnika, preč. Josip Šimatović, župnik i upravitelj svetišta Hrvatskih mučenika na Udbini, vojni kapelan i dekan u Vojnom ordinarijatu; U ovoj misi bolesnima i starijima podijelili smo sakrament Bolesničkog pomazanja, uz to što smo, kao i svake devetnice Velikoj Gospi obišli bolesne po kućama i u šest domova na prostoru župe.

14.8. Molitva i mladi, vlč. Bartosz Pawlik, župnik župa Cerovje, Bonet i Grimalda u Istri;

Po prvi put u svetištu proštenje Velike Gospe u večernjoj euharistiji predslavio je i homiliju uputio nadbiskup Dražen Kutleša.

Zajednica obitelji u Međugorju

Obiteljski odlazak Gospi u Međugorje u zajedništvu s drugim obiteljima bilo je zajednički podijeliti veselje putovanja, doživjeti ispunjenje prihvaćanjem, dijeljenjem i druženjem, ujediniti se u tihoj molitvi, hodati zajedno u susret Gospi na Podbrdu i polako, polako, strpljivo i ponizno gaziti kamenje uz molitvu križnoga puta na Križevcu.

Zajedno na putovanju i u zajedničkom smještaju dijele se sva veselja stvarnoga obiteljskog života: zajedničke molitve, obroci, odmor i razonoda svakome prema njegovim interesima i potrebama. Djeca i mladi su produbili prijateljstva i podijelili svoja veselja koja se tako umnože pa i frustracije koje se tako umanje.

Otac Danijel Čolo je Zajednicu na hodočašću vodio i pratio pripremljenim kateheza-ma, vođenim molitvama, vojničkim redom i autoritetom, ali nadasve očinskom brigom za svaku moguću i najsitniju potrebu svojih »ovčica«.

Ispunjenje je bilo upotpunjeno slavljen nedjeljne mise kod Gospe Visovačke uz franjevački samostan na otoku Visovcu.

I.Kanceljak

16. kolovoza, Misu zahvalnicu za primljene milosti u devetnici i proštenju predslavio je o. Zlatko Pletikosić, upravitelj župe i svetišta u zajedništvu s priorom i braćom; Mladi su pošli u Taize.

19. kolovoza o. Juraj Marinković, mladomisnik i o. Zlatko ispovjedili su s desetak svećenika oko 400 mladih hodočasnika neokatekumenskog puta, među kojima ima i naših župljana, a koji su sutradan krenuli na hodočašće u Poljsku i Slovačku u kojoj su posjetili, uz javljanje, i za Karmel sveto mjesto, svetište Malog Isusa u Pragu.

22. do 25. kolovoza upravitelj župe i svetišta predslavio trodnevnicu i svetkovinu proštenja u župi Blažene Djevice Marije Kraljice u Granešinskim Novakima – Žutom Bregu.

25. kolovoza – nedjelja, na kraju prve mise, na koju su sestre redovito i dolazile, predmoleći najprije krunicu, oprostili smo se od časnih sestara franjevnika Bosansko – hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina, Pranić Magdalene, koja je u Remetama provela gotovo 25 godina, najprije u remetskom samostanu kao kuharica, a zatim u samostanu sestara na Pavlinskom koju godinu i kao sakristanka u Svetištu, i o. Bonifacija, koja je prije odlaska u Njemačku bila na službi u karmelskom domaćinstvu, a zadnjih godina živjela je na Pavlinskom. Odselile su u svoj samostan u Kloštru Ivaniću. Bog neka im uzvрати za sav rad i radost života i služenja!

29. kolovoza spomenuta je 590. obljetnica rođenja Ivana Časmičkoga – Ianusa Panoniusa, biskupa pečuskog, koji je umro na Medvedgradu, a bio pokopan u kripti remetske crkve. Danas počiva u svojoj katedrali u Pečuhu u Mađarskoj.

31. kolovoza, naš župljanin Hrvoje Kolak s četvoricom svoje redovničke salezijanske braće položio je doživotne zavjete u župnoj crkvi Marije Pomoćnice na Knežiji u Zagrebu. Suslavio je naš o. Ilija Tipurić, župni vikar.

5. rujna u Muzeju grada Zagreba otvorena je izložba *Izbljedjela povijest – tvornica kovčega i kožne galanterije Sljeme*.

Izložba se temelji na istraživanju životnog i profesionalnog puta kovčezara Samuela Gatija, koji je 1921. u Zagrebu utemeljio obrtničku radionicu Sljeme – tvornicu kovčega i kožne galanterije. Gatijeva znanja te vještine zaposlenika – kvalificiranih kovčezarskih, torbarskih i remenarskih radnika – izdvojili su Sljeme kao jednu od prvih tvrtki u Zagrebu koja je izrađivala kovčege, torbice i kožnu galanteriju vrhunske kvalitete. Među izlošcima je i »kufer našega« pokojnog o. Đure Filipovića, koji je, po riječima autorice izložbe Maje Arčabić izazvao veliko zanimanje, upravo zbog bivšeg vlasnika. Kufer je tijekom obnove naših zdanja nakon potresa, uočio Boris Mašić, kustos Muzeja, koji je već dugi niz godina angažiran oko obnove remetske crkve. Izložba je zbog interesa produžena do 2. veljače.

5. rujna na spomen sv. Majke Terezije iz Kalkute, misu je predslavio fra Tino Labrović OFM, meštar novaka franjevnika na Visovcu, a propovijedao je na temu Molitva i sv. Majka Terezija iz Kalkute (Molitva i ljubav). Kako je bio četvrtak uslijedilo je euharistijsko klanjanje.

5. do 7. rujna u župi i svetištu je bila trodnevnicu uoči Male Gospe, kao i u devetnici Velikoj Gospi u na temu Molitve, u Godini molitve.

5. do 8. rujna prvi Dani Remeta kod OŠ Remete, sportska natjecanja. O. Zlatko, upravitelj župe, blagoslovio je zajedništvo pomolivši se i podruživši se s mladima.

6. rujna misu je predslavio o. Nikola Grizelj, magister naših bogoslova, a u propovijedi je povezao Molitvu i o. France-a Špelića, pokojnog slovenskog svećenika, vrlo zanimljivog životnog puta, a čiju smo autobiografiju *Vratit ću se Ocu* predstavili nakon mise uz svjedoke koji su ga poznavali. Knjiga je prevedena i izdana sudjelovanjem i zauzimanjem Molitvene zajednice Prijatelji Duha Svetoga, u kojoj ima i naših župljana, a duhovnik im je naš o. Marko Maglić, na službi u Gospiću.

7. rujna na spomen sv. Marka Križevčanina, na uočnicu proštenja euharistiju je predslavio don Hrvoje Bušić, prezbiter Neokatekumenskog puta, novi župni vikar u Vukovini, uz temu Molitva i mučeništvo.

8. rujna – Mala Gospa – svečanu večernju misu i procesiju s ophodnim likom Majke Božje predslavio je vlč. Zlatko Brauchler, mladomisnik, svećenik biskupije Cassano u Italiji, na poslijediplomskom studiju prava na Lateranu u Rimu. Vlč. Zlatko je već poduži niz godina povezan s Remetama preko Sestara Služavki Malog Isusa na Črešnjecima, tj. njihovih sestara u Njemačkoj, koje su djelovale u Sjemeništu koje je vlč. Zlatko pohađao. Velečasni je porijeklom iz Nijemaca u hrvatskom Srijemu. Na svećeničkom ređenju i Mladoj misi u sv. Petru u Vatikanu bio mu je i naš o. Ilija Tipurić, župni vikar.

15. rujna u župnoj misi upravitelj župe krstio je osmero djece. Na žalost broj krštenih i preminulih je veoma blizu.

22. rujna zahvaljujući Zajednici obitelji i mnogim dobročiniteljima održan je *Župni malonogometni turnir* prebačen s 14. rujna zbog kiša, koji je i ovaj put urodio velikim zajedništvom žu-

pljana i domaćina i gostiju.

29. rujna o. Ilija sudjelovao na proštenju u Gračanima.

1. listopada – sv. Terezija od Djeteta Isusa. Popodne je u Svetištu obilježen Dan Prve katoličke osnovne škole u Gradu Zagrebu, i zaziv Veni Sancte – Misu zaziva Duhu Svetome. Navačer je isti predslavitelj Zlatko, predslavio misu Zaziva Duha svetoga.

5. listopada Veliki župni zbor *Farmacopea Celestis* skupa sa župnim upraviteljem hodočastio je na Trsat, na Krk u samostan karmelićana, Vrbnik i Juran-dvor.

6. listopada *Susret roditelja poginule djece u Domovinskom ratu*. Euharistiju je predslavio fra Jozo Grbeš, provincijal hercegovačkih franjevaca.

8. listopada u Svetište su hodočastila i dulje boravila u igrama djeca vrtića sv. Franje koje vode Sestre franjevke od Bezgrješnog začeca, kao i Salezijanci s Knežije.

11. do 13. listopada, o. Danijel Čolo hodočastio je za Zajednicom obitelji u Međugorje.

14. listopada u svetištu je bilo slavlje Prvih zavjeta našega br. Mislava Šolta.

15. listopada – proštenje na Čretu predslavio je prvi put na sam dan iako je bio radni, o. Zlatko.

19. listopada – duhovnu obnovu imali su članovi Vojničko – bolničkog reda sv. Lazara Jeruzalemskog. Bili su hodočasnici s dva autobusa iz Senja sa svojim svećenicima.

20. listopada prvi put održana je do-

djela nagrada svim ministrantima. Više od dvadesetpet ih je.

22. listopada, upravitelj je bio na *Nacionalnom prazniku Mađarske*, u Klovičevim dvorima.

U listopadu i studenom, osim prijenosa misa šest dana u tjednu ujutro, ponedjeljkom navečer i uvelike nedjeljom, Laudato - TV – Obiteljska televizija je prenosila i večernju sv. misu petkom, zbog uređenja prostora u Sinju, iz kojega u redovitim prilikama petkom prenosi.

15. do 17. studenog o. Krešimir Josip Bahmec, župni vikar, predvodio je duhovnu obnovu Muškaraca u Karmelu sv. Ilije na Buškom jezeru.

18. studenog, na Dan sjećanja na žrtve domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje, hodočastili smo u Škabrnju i u Karmel sestara u Gospiću.

21. studenoga - Prikazanje Blažene Djevice Marije – Ljekarna Nebeska – Gospa od Zdravlja, nekoć završetak hodočasničke godine i uočnica sv. Cecilije. Misu predslavio o. Zlatko. Poslije mise uslijedilo je druženje uz večeru sa Velikim župnim zborom.

23. studenog – radionica adventskih vijenaca. Popodne je predavanje održala prof. dr. Sanda Smoljo Dobrovoljski. Navečer *Molitva slavljenja* koju je predvodila zajednica Mali put i Mali molitelji, u kojoj je udjela uzeo naš o. Nikola Grizelj.

9. prosinca – ponedjeljak, liturgijski spomen Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije, po drugi put o Božiću su zasvijetlile žaruljice na dvama boro-vima ispred samostana.

Velika Gospa 2024.

Krist je Glava Crkve

- *Križevačka eparhija okuplja katolike bizantsko-slavenskog obreda na području Hrvatske, Slovenije te Bosne i Hercegovine. Jedna je od 23 Istočnih katoličkih Crkava koje su u punom zajedništvu s rimskim biskupom (Papom), vlastitog su prava (sui iuris) te se u bogoslužju služe jednim od istočnih obreda (zapadnosirijskim, istočnosirijskim, armenskim, aleksandrijskim ili bizantskim).*

Vida Runje

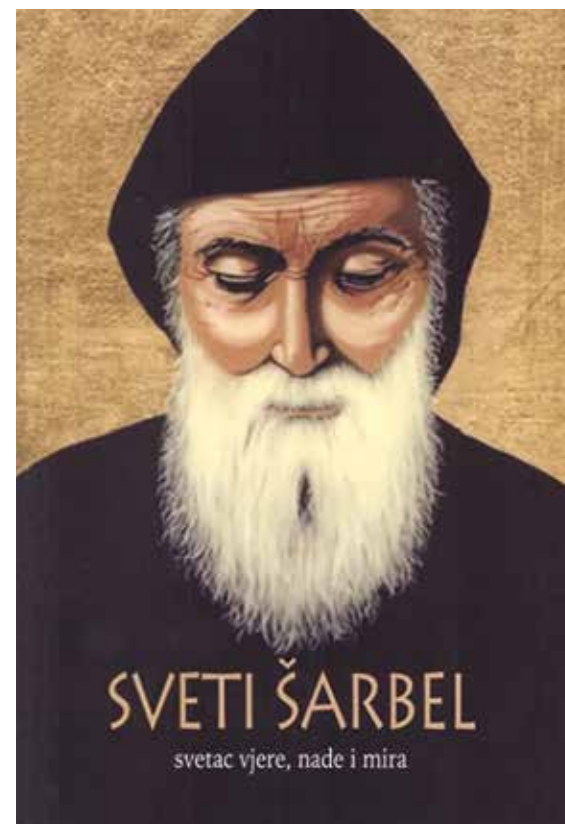
Tema prvog ovosezonskog susreta članova Zajednice obitelji nadahnuta je jedinstvenim događajem. Naime, 22. rujna u Križevce je trajno uselila relikvija sv. Šarbela, a tekst jednog članka koji je o tome izvještavao glasio je otprilike ovako:

»Svečani dolazak moći prvog stupnja maronitskog svetca sv. Šarbela iz Libanona koje je Križevačkoj eparhiji darovala libanonska Maronitska Crkva.«

Iako je načelno smisao svima jasan, ipak je dobro došlo stručno tumačenje specifične terminologije. Trebalo je, naime, smjestiti Maronitsku Crkvu u pravi kontekst, da bismo mogli shvatiti temeljitije život, djelo i ulogu ovog velikog sveca. Na tome smo zahvalni našem duhovniku, (tzv. protosinde-lu, kako smo netom naučili), o. Ivanu Pleše, koji nas je u prvoj rečenici izlaganja uvjerio da je vrijedno baviti se kršćanskim Istokom, jer, Crkva je kao pluća. Stoga, kao što

pluća imaju dva krila, tako i Istok i Zapad predstavljaju dva sastavna i jednakovrijedna dijela Crkve, ma kako se Istok ponekad činio stranim i dalekim.

Dakle, Križevačka eparhija okuplja katolike bizantsko-slavenskog obreda na području Hrvatske, Slovenije te Bosne i Hercegovine. Jedna je od 23 Istočnih katoličkih Crkava koje su u punom zajedništvu s rimskim biskupom (Papom), vlastitog su prava (*sui iuris*) te se u bogoslužju služe jednim od istočnih obreda (zapadnosirijskim, istočnosirijskim, armenskim, aleksandrijskim ili bizantskim). Križevačka eparhija služi se bizantskim obredom, tj. obredom grčke ili carigradske tradicije kojega su Slavenima u 9. st. prenijela sveta braća Ćiril i Metod, prevevši ga na starocrkvenoslavenski jezik. Naziva se stoga i bizantsko-slavenskim obredom. U Križevačkoj eparhiji bizantski se obred služi na crkvenoslavenskom, hrvatskom i ukrajinskom jeziku.

Maronitska Crkva također spada u Istočne katoličke Crkve. Uslijed mnogih povijesnih progona, maroniti su bili izolirani u libanonskim brdima, no oduvijek su njegovali jedinstvo s rimskim biskupom, što ih čini jedinstvenim u odnosu na ostale istočne Crkve. Njeguju antiohijsku obrednu tradiciju te njeguju polog katoličke vjere i sakramenata. Ime im potječe od pustinjaka Marona koji je umro na glasu svetosti u petom stoljeću.

Sv. Šarbel Makluf svetac je 19. st. Bio je predan svim srcem strogom pokorničkom životu i svetim obredima, a ispunila mu se želja za pustinjaštvom pa je tako proveo posljednjih 25 godina svojeg života.

Iz nekoliko detalja njegovog životopisa vidi se da je bio vrlo strog i dosljedan. Jeo bi najtvrdi i najstariji kruh što bi drugima preostao. Nosio bi najgrublji, najstariji i najneudobniji habit koji su imali u samostanu. Njegova odjeća je uvijek bila

besprijeckorno čista. Sam ju je prao. U libanonskom gorju je zima oštra, ali on je uvijek nosio istu tanku odjeću. Ovako navedeno opis mi zvuči nekako daleko i relativno uobičajeno za pustinjake iz prošlosti, no kad tih par crtica pokušam smjestiti u vlastitu svakodnevnicu, ovo vrlo brzo prestaje biti romantično. Zamislim pranje sve svoje robe na svoje ruke, odijevanje iste odjeće na 35°C i 5°C s burom, zamislim kako me svi šavovi žuljaju, a materijal bocka, lomljenje svojih zuba na neukusnom i osušenom kruhu...i iskreno, njegova mi svetost postaje puno bliža i plastičnija.

Premинуo je na glasu svetosti, a čudesna ozdravljenja počela su se po njegovu zagovoru događati već na sam dan smrti. Oko Šarbelova groba treperilo je svjetlo 45 dana i noći. Na grobu je bio poseban miris. Samo u prva tri mjeseca nakon smrti oca Šarbela zabilježeno je 350 ozdravljenja po njegovu zagovoru. Njegov grob, u kojem je lijes s njegovim neraspadnutim tijelom, posjećuju i časte ne samo kršćani već i muslimani. Veliki je zaštitnik obiteljske molitve. Mislim da ćemo ga se rado sjetiti tijekom zajedničke molitve oko adventskog vijenca.

Foto zapisi života župe: Šime Lugarov

**Mala Gospa
2024.**

**Mala Gospa
2024.**

**Sveta Terezija i
zavjeti novaka**

Blagoslov vijenaca

U vrtlogu društvenih mreža

»Ali kad Sin Čovječji dođe, hoće li naći vjere na zemlji?«

Jadranka Bizjak Igrec

Brzi tehnološki napredak snažno oblikuje odrastanje u Hrvatskoj. Generacije rođene nakon 1995. godine ne poznaju život bez interneta i društvenih mreža. Suvremena društvena obavijesna sredstva postala su važni kulturni čimbenici. Današnji način života bitno je drukčiji u odnosu na navike i ponašanja prethodnih generacija.

Vjernik nema straha?

Rezultat različitih socioekonomskih kriza koje su zahvatile hrvatsko društvo dovele su do nesigurnosti preduvjeta potrebnih za preuzimanje trajnih društvenih uloga u različitim područjima života: obiteljskom, profesionalnom, obrazovnom i javnom. Početak 21. stoljeća praćen financijskom krizom pandemijom COVID-19, ratom u Ukrajini doveo je do socioekonomske nejednakosti i velikog raslojavanja društva. Prilike za napredovanje i zapošljavanje u našem društvu često su uvjetovane društvenim položajem obitelji. Generacije mladih evidentno odrastaju u izuzetno složenim i dinamičnim vremenima koja se

preslikavaju na kvalitetu osobne egzistencije, (ne)zaposlenost i osobno zdravlje. U porastu je strah od rata, imigranata i izbjeglica. Istraživanja pokazuju da usamljenost postaje sve veći problem današnjice te da od nje najviše pate upravo mladi. Često je praćena osjećajima praznine, bezvoljnosti, tuge, beznađa. Kod mladih se često prepoznaje u osjećaju nedovoljnog razumijevanja ili podrške, izoliranosti od vršnjaka, neshvaćanja roditelja. Pitanje je koliko se mladi danas, snalaze u praćenju političkih i demokratskih procesa i vijesti, koliko razumiju političke i medijske poruke za vrijeme izbornih kampanja, ali i u svakodnevnom životu, koliko razumiju i prepoznaju osnovne političke pojmove, političke ideologije i metaideologije. Glavni likovi u odgoju mladih učitelji, učenici i roditelji kao da pomalo gube orijentaciju. Teško im se snaći među mnoštvom prepreka koje se nalaze na njihovom putu. Današnjem čovjeku za mnoge stvari za koje su mu prije trebali drugi ljudi danas treba samo tehnološki uređaj. Obitelji postaju sve manje, a članovi obitelji sve su više otuđeni jedni od drugih, umjesto zajedno, pojedinci danas

često rade sami, objeđuju sami i provode vrijeme sami. Roditelji se bore sa zahtjevima modernog odgoja. Obitelj i njezinu funkcionalnost napada se sa svih strana. Učitelji se bore s ugledom koji je nažalost sveden na nisku razinu. Mladi, izgubljeni, pretražuju sve vrste tehnologija, bore se sa sve većim »5.0 zahtjevima«, neprisutnošću roditelja. S jedne strane govorimo o funkcionalnosti škole, a s druge strane o (dis) funkcionalnosti obitelji. Često u školi čujemo: »Ne bacaj hranu. Ne šaraj po klupi. Pokupi smeće za sobom. Lijepo se izražavaj. Ne pričaj dok drugi govore.« Roditelji, danas, najbolje znaju kako bi se učitelji trebali ponašati. Komunikacijski kanal između roditelja, djece i učitelja ima bezbroj šumova. Uslijed velikih pritisaka vezanih uz produktivnost i uspješnost postizanja odličnih ocjena dolazi do razvijanja paničnih napada i anksioznosti kod djece. Učiteljima su krivi društvo, učenici i roditelji, učenicima su krivi roditelji i učitelji, roditeljima su krivi djeca i učitelji... U doba kada je komunikacija toliko dostupna zatvara se najvažniji komunikacijski kanal školstva, kanal učitelj, roditelj, dijete, a zatim društvo i društveni odnosi u cjelini. Škola kao institucija se urušava, a vlast smanjuje sredstva, godinama ne vidi važnost škole kao mjesta za odgoj i prenošenje vrijednosti. Pitanje je tko će u današnjem svijetu spasiti školu? Učitelji, roditelji, učenici?

Snalaženje u virtualnom svijetu

U današnjem, potpuno digitaliziranom svijetu od iznimne je važnosti da mladi od najranije dobi razvijaju kritičku svijest o provjeravanju svih informacija. Puno je toga ovdje: od poimanja života i smrti, načina razmišljanja o vlastitom identitetu i tradicijama, pa do vjerske strane života. Bitnu ulogu u tome svakako imaju i roditelji, kao prvi medijski edukatori djece, a zatim školski sustav. Jedan od zadataka sastoji se u poticanju pravilnog razvoja i pravilnog korištenja tehnologija. Nove generacije odmalena rastu uz umjetnu inteligenciju. Znat će koristiti tehnologiju uz pomoć koje je uz samo nekoliko klikova mišem moguće kre-

irati sasvim nove sadržaje. Od raznih tekstova do vizualnih i audiovizualnih sadržaja koji mogu djelovati toliko stvarno da je gotovo nemoguće prepoznati da je riječ o izmišljenim i često manipulirajućim sadržajima, tzv. deepfakes koji podrazumijevaju slike, videa ili audiozapise ljudi ili raznih događaja koji se nisu dogodili i nemoguće ih je razlikovati od stvarnih. Istraživanja pokazuju da to postaje sve veći problem. Zato je potrebno naučiti kako se snalaziti u virtualnom svijetu, znati zdravim moralnim mjerilima prosuđivati sve ono što se u njemu nalazi.

Društvene mreže nude, ali ti biraš!

S vjerskog gledišta društvena obavijesna sredstva donose vijesti i izvješća o vjerskim događajima, idejama, povezuju virtualne zajednice, šire kateheze, doprinose međusobnom hrabrenju, poticanju i podupiranju katolika, evangelizacije i kateheze. Veliki broj župa, biskupija, redovničkih zajednica i ustanova koristi Internet upravo za komunikaciju s mladima. Međutim ni u jednom trenutku virtualna stvarnost ne može zamijeniti sakramente. Na Internetu ne postoje sakramenti. Veliki broj mladih prihvaća razne ponude današnjeg društva, što ih odvlači od njih samih, od obitelji, a u konačnici i od istinskih vrijednosti. Mogu li naći sreću na takvim mjestima? Nude se razni primamljivi sadržaji koji mame i opijaju. Nisu svi mladi isti »zaostali u prošlom stoljeću«. Puno je mladih koji se bore za ideale, koji žive svoje snove i imaju zadane ciljeve. Zašto se o njima ne govori, piše? Zato jer nisu »moderni«, eksponirani, ne posjećuju koncerte i mjesta upitne kvalitete. Mogu li upravo oni dovesti do veće promjene u društvu, do promjene nabolje svojim znanjem i talentima, pomaknuti granice u medicini, znanosti, umjetnosti, sportu, politici i gospodarstvu. Sve to čineći s radošću i zahvalnošću u snažnoj vjeri, donoseći radost tamo gdje je tuga, ljubav gdje je mržnja, nadu gdje je beznađe i pobjedu gdje je poraz. Vjerujemo da je to moguće.

Vojni kapelan - poziv unutar poziva

O. Danijel Čolo, OCD, član Hrvatske Karmelske Provincije sv. oca Josipa predstavio je svoj redovnički i svećenički život u dušobrižništvu u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

Biti i živjeti kao redovnik i svećenik plod je čistog Božjeg izbora. Djelovanje svećenika je široko, mogli bi smo reći gdje god je čovjek tu je i dragi Bog, pa tako i njegov sluga svećenik.

Jedna od mnogih djelatnosti svećenika prisutna je i u jednom specifičnom apostolatu, a to je dušobrižništvo u Oružanim snagama Republike Hrvatske koje se vrši preko tijela koje se zove Vojni Ordinarijat u Republici Hrvatskoj. Uspostavljen je ugovorom između Svete Stolice i Republike Hrvatske kao personalna biskupija koja se sa svojim biskupom, osobljem Ordinarijata i kapelanima skrbi za duše naših vojaka i redarstvenika. Vojna biskupija kao jedno tijelo grana se u dva područja djelovanja sa svojim kapelanima, a to su OSRH i MUP. Policijski kapelani raspoređeni su po Policijskim upravama, a vojni po našim vojarnama. Kada kažemo da je Vojni ordinarijat personalna biskupija, pod tim podrazumijevamo da nije vezana teritorijem nego osobama. Tako i vojni i policijski kapelani nisu vezanim mjesnim župama s točno omeđenim granicama biskupija i župa, nego osobama iz vojnog i

redarstvenog područja koje su im od strane vojnog biskupa povjerene. Praktično gledano, kapelani se brinu za sve redarstvenike i vojake iz svih regija Lijepe naše koji služe u određenim Policijskom upravama i vojarnama.

Budući da sam u službi vojnog kapelana odlukom svoga o. Provincijala, mogu višeg redovničkog poglavara i potvrdom Vojnog biskupa, u ovom članku više ću reći o službi vojnog kapelana.

Tko je vojni kapelan? Svećenik, bilo dijecezanski, ili član nekoga Reda ili Družbe, koji skrbi za duše vojaka. Unutar vojarne ima svoje pripadajuće prostorije u kojima uređuje i prima vojake na ispovijed ili razgovor, nešto slično kao što mjesni župnici imaju svoje urede na župama. Tu je i bogoslužni prostor koji se zove kapela. Gledano izvanjski, uz svoju svećeničku odjeću, može nositi i vojnu odoru postrojbe kojoj pripada po dekretu Vojnog biskupa. Ima i pripadajuće

oznake na odori, a one su dvojake: oznake Vojnog ordinarijata i OSRH. Kapelan se vodi kao visoki časnik u činu bojnika. On je fiksna, dakle nema napredovanja kroz cijelo vrijeme služenja, sve do isteka ugovora ili umirovljenja. Tako je kod nas. U Vojnim biskupijama drugih zemalja moguće je i napredovanje u činu s obzirom na opseg službe. Tako npr. kapelani vojske SAD-a mogu doći i do čina generala, a pozicionirani su u Bijeloj kući i Pentagonu. Specifičnost vojnog kapelana je i ta da pored svoje kapelanije biva upućen i na odlazak u vojne misije zajedno s pripadnicima OSRH. Misije traju šest mjeseci. U misijama kapelan služi kao svećenik pripadnicima svoga kontingenta pružajući svu moguću dušobrižničku skrb. Ukoliko se dogodi da pripadnici drugih nacija koji su rimokatolici, a nemaju svoga vlastitog dušobrižnika, onda se skrbi i za njih. U praksi, najčešće su to pripadnici vojske SAD-a. Misije izvan domicilnih država su pod zapovijedanjem NATO snaga, a službeni jezik je engleski i francuski, u praksi to je engleski. Ono što bih htio istaknuti, a može nekad zbuniti ljude je to da vojni kapelan nije naoružana osoba niti duži opremu koja se ubraja u tzv. borbeni komplet.

Djelovanje kapelana unutar vojarni je najčešće personalno, a individualni rad ili u manjim skupinama prednjači. U kapelaniji koja je meni povjerena, a to je Hrvatsko Ratno Zrakoplovstvo i dio pripadnika Kopnene vojske i Pistožerna postrojba, moj ured su vojnici koji se nalaze u zonama svoga djelovanja. Dakle najmanje sam u uredu, zapravo odlazim i susrećem se s njima na lokacijama gdje djeluju. Služba je to koja je vrlo specifična naspram mjesne župe. Pripadnici su iz cijele Lijepe naše, s različitim duhovnim i kulturološkim iskustvima i običajima. Koliko je to bogatstvo, nekad je i težina. Potškoće s kojima se susrećem najčešće su vezane uz međuljudske odnose i politizaciju

vojne službe. No zbog poštivanja kodeksa i intime pripadnika ne mogu reći više.

Biti vojni kapelan, rekao bih da je poziv unutar poziva. Treba najprije živjeti svoje redovništvo i svećeništvo. Iz toga se onda ima što dati drugima. Ljubav prema Bogu, narodu i domovini postulati su vojnog kapelana. Svećenik koji nije spreman objediniti navedene ljubavi bolje da ne ulazi u ovakav specifičan apostolat. Uz sve kreposti istakao bih dvije koje bi trebale resiti vojnog kapelana: bezgranična strpljivost i diplomatskost. Jasno, to ne isključuje čvrstinu i postojanost u vjeri i svetom nauku. Vršiti ovaj apostolat iziskuje duhovno-mentalno i fizičko zdravlje. S toga je molitva i sakramentalni život temelj i izvor snage, a tu je održavanje i fizičke kondicije prema zdravstvenim mogućnostima. Da se razumijemo, kapelan nije fitness model, ali ne bi trebao biti ni »debeljko«.

Svima želim od srca blagoslovljen Božić i božićne blagdane.

Nisi sam na cesti...

Dr. sc. Šime Savić

Prije pojave automobila kao prometnog sredstva ljudi su koristili različita prijevozna sredstva kao što su životinje (konji, magarci, mazge, volovi i dr.). Svi su se kretali istim putovima kao i pješaci, jer su putovi oduvijek bili kucavice međusobne komunikacije i trgovine među ljudima. Korisnici jačih i bržih sredstva gledali su s »visoka« na slabije korisnike putova-cesta, ugrožavali te slabije sudionike (pješake) i remetili njihov mir i dovodili u pitanje njihovu sigurnost. I u ta vremena često su se događale nesreće posebice u gradskim sredinama pa su i ta, za ona vremena, brza prijevozna sredstva kao što su javne i privatne kočije predstavljale rizik i opasnost koje su za sobom povlačile i nesreće i odgovornosti i naknadu štete sudionicima.

Kao datum prvog motornog vozila (na tri kotača-trokolica) smatra se godina 1886, kada je Carl Benz patentirao svoj pronalazak vozila s motorom. Od tada kreće revolucija proizvodnje i prodaja motornih vozila. Proizvodnjom motora kao ljudskim izumom u kratkom vremenu od sredstva za zabavu u samim početcima, postaje sredstvo nužno za život i rad i omogućivši modernim vremenima za tada nezamislivu pokretljivost ljudi i dobara. Vozilo postaje simbol modernog vremena, a ponekad simbol statusa njegovog vlasnika. A društvo je kaže Peretti oboljelo od sindroma

brzine, pa je cesta postala zastrašujući terminator, a vozila prema nekim procjenama danas u svijetu više do 1,5 milijardi. Veliki broj vozila je prvotno u razvijenim državama, tako je i u našoj domovini Hrvatskoj pa se procjenjuje da skoro svako domaćinstvo ima jedno, a neka i po dva i više motorna vozila u kućanstvu.

S obzirom na veliki broj vozila, ako uzme-mo u obzir stanje u Gradu Zagrebu imamo registriranih više od 400.000 vozila, a broj javnih parking mjesta nije dosegnoo ni 50.000 tisuća, prometnice su ostale iste, broj vozila se značajno povećava, tako da

u samom Gradu Zagrebu su prisutne ogromne gužve tako da vozači putuju iz Dubrave na Trešnjevku ponekad i po sat-dva vremena.

Postavlja se pitanje i opravdanosti da velika većina na posao ne idu javnim prijevozom ili nekoliko osoba racionalno da koristi jedno vozilo, već ogromna većina idu sami u vozilu što ujedno stvara dodatnu gužvu u prometu.

Osim gornjeg treba razmisliti o korištenju više bicikla ili romobila u prometu, ali u tom pravcu treba razmisliti i poduzeti mjere za izgradnju što više biciklističkih staza ili trakova, te pokušati ograničiti koliko je to moguće kretanje vozila u samom središtu Grada.

S obzirom na veliki broj motornih vozila cesta postaje bojište tako da u svijetu pogine godišnje oko 1.5 milijuna osoba, bez obzira što EU i članice ulažu ogromna sred-

stva u izgradnju prometnica i suvremenih vozila. Nažalost, i dalje na cestama EU svaki dan pogine oko 70 osoba.

U RH stanje sigurnosti je i daleko lošije u odnosu na stanje u EU, tako da se stanje u prometu u RH nalazi na samom začelju država EU. Primjerice, u EU na 1 milijun stanovnika pogine oko 46 osoba, a u RH oko 71 osoba pogine na 1 milijun stanovnika, što je zastrašujući podatak.

Jedan o glavnih krivaca takovom nepovoljnom stanju sigurnosti u RH je nedovoljna prometna kultura sudionika u prometu. To se neće znatno poboljšati podizanjem samih sankcija odnosno kazni, odnosno represivnim aktivnostima, već je tu potrebno da na prometnu kulturu se utječe počev od doma (kuće), počev od vrtića, osnovne škole, različitih službi, pa i djelovanjem Crkve, kako bi se stanje sigurnosti povećalo odnosno prometna kultura sudionika podigla na veću razinu.

ZLATNI, vjenčani 1974.

Jerko i Jurka Ivanković, Mirko i Dragica Jakšić, Ivan i Đurđa Luketić, Milivoj i Zlata Radanović, Stjepan i Branka Bakmes, Janez i Biserka Zelko, Željko i Katarina Ban, Velimir i Marija Majerić, Mladen Ivan i Greta Margareta Horvat, Željko i Božica Šušnić, Miljenko i Marija Kačić, Alojz i Radojka Kobeščak, Vladimir i Branka Hajdinjak, Ivica i Ana Koren, Josip i Miroslava Tomičić, Slavko i Danica Mlinar, Željko i Višnja Banić, Branko i Branka Miholić, Alojz i Milka Horvat, Ante i Anica Marketin, Srećko i Lidija Žitnjak, Nikola i Dubravka Majerić, Branko i Branka Ferenčaković, George Richard i Vesna Fajint, Srećko i Mirjana Markus, Josip i Slavica Ćorak, Branimir i Slava Perković, Ivan i Slobodanka Mezin, Valent i Đurđa Kucljak, Franjo i Janja Ivršević, Ivan i Milka Fabijančić, Zdenko i Višnja Makek, Josip i Marica Ostarčević, Želimir i Marija Bartolić, Juraj i Ružica Petrinjak, Damir i Ksenija Magdić, Ivan i Zdenka Imbrija, Hranislav i Marina Kutleša, Boris i Ljubica Čmrlec, Velimir i Nada Sporčić, Stanko i Ankica Hrenović, Marinko i Sabina Vasiljević, Ivan i Štefica Kožuh, Željko i Mira Ištok, Marko i Mirjana Ivček, Ivan i Blaženka Matoc, Franjo i Jasna Krčmar, Mato i Nada Lukač, Zdravko i Radojka Fuliga, Dragutin i Zlata Grbavec, Branko i Branka Pašiček, Božidar i Ana Ladić, Branimir i Lidija Igrec, Boris i Nevenka Vukojević, Vlado i Mirjana Bede, Miroslav i Anka Čokor

SREBRNI, vjenčani 1999.

Josip i Helga Jerković, Krešimir Stjepan i Vedrana Ferenčak, Zvonko i Lidija Žižak, Mladen i Andreja Tica, Sani i Ivana Šola, Siniša i Franka Klaudija Marijeta Grgić, Hrvoje Josip i Marjana Belas, Andrej i Martina Šooš Maceljski, Lovro i Marija - Lena Baričević, Tihomir – Srećko i Irena Iveta, Krešimir i Kristina Čleković, Karlo i Dubravka Sudarević, Tomislav i Željka Šušak, Zdravko i Katica Barišić, Eugen i Klaudija Vučkov, Davor i Ljiljana Šipek, Željko i Ivana Zubak, Mario Ladislav i Dubravka Šelendić, Krešimir i Zrinka Helena Skušić, Stipo i Mira Križanović, Slavko i Snježana Milek, Dragan i Andreja Tomić – Bobaš, Siniša Antun i Željka Firic, Tomislav i Nataša Hudinčec, Mate Adrijano i Antonija Skelin, Dražen i Ingrid Lovrić, Dragan i Ana – Marija Čulibrk, Vedran i Sanja Gerovac, Anđelko Josip i Kristina Vukalović, Božidar Nikola i Vesna Andričević, Marijan Željko i Martina Blažić, Mario i Martina Levanić, Ronald i Katarina Petrović, Nenad i Danijela Vranjković, Berislav i Ana Rusan, Mario i Vesna Aralica, Damir i Martina Lovrenčić, Stipe i Sunčica Perković, Tomislav i Martina Lipovšek, Tomislav i Snježana Maslač, Krešimir i Dunja Čokor, Mladen i Erika Vujanović, Dražen i Tatjana Okić, Mladen i Ivančica Pašiček, Mario i Marina DiGuisti, Marko i Sandra Šošić, Franc i Anđelka Kolak, Ivan i Iva Kontek, Darko i Lovorka Prister, Drago i Gordana Kiseljak, Nikola i Mira Mihetec, Kristian i Maja Kolesarić, Marcel i Davorka Topolovac, Domagoj i Daniela Kosić

KRŠTENI

Gabriel Bakarić, Frane Cindrić, Kai Terezijan Cesar, Mila Vardić, Eva Kramarić, Viktorija Pintarić, Marie Čičko, Lucija Bošnjaković, Pia Franka Radman, Mihael Futač, Josip Matković, Mia Josipović, Lovro Grgić, Toma Jurković, Gregor Peternel, Marta Lisak, Fran Kontek, Pavla Nina Petrović, Jakov Posavac, Tiliuna Đurić, Dag Luka Bistović, Aurora Petrić, Lota Marinić, Maksim Novosel, Gita Tot, Petar Šarić, Niko Tolić, Dora Duspara, Ante Poljak, Marin Ilak, Bruna Mihić, Aurora Kaić, Ana-Ena Anđelić, Mia Golomeić, Petar Demšić, Marko Franić, Josip Pernar

VJENČANI

Ante Sliško i Franka Dodig, Marko Mamić i Helena Delač, Mislav Bistović i Matea Milinović, Dominik Hanžek i Mateja Blažević, Josip Renić i Andrijana Maltarić, Antun Marinić i Sara Markov, Rene Mihalj i Lucija Bukvić

UMRLI

Lada Golub Slade, Mihajlo Nazov, Boža Svedrec, Munevera Igrec, Zlatko Pernar, Gordana Bunjevčević, Josip Grubišić, Gordana Hamarić, Ivan Pernar, Ivanka Dešković, Stjepan Škorjanec, Zoran Cipek, Mijo Kašner, Ante Ivanković, Siniša Sever, Marjan Pavičić, Štefica Zubak, Zvonimir Reznicek, Virgil Erak, Vlado Žitković, Štefica Fagač, Stjepan Vujičić, Vladimir Mendek, Stipe Ivančić – Čipa, Stanislav Sviben, Ljubomir Jaršulić, Katarina Ćuk, Jakov Knežević, Josip Papež, Goran Habjanec, Krunoslav Lasničko

Remetski župljani sudjelovali su u komemoraciji, spomenu i molitvi za žrtve ubijene u Domovinskom ratu u Škabrnji. Istodobno posjetili su više mjesta a među njima i samostan Presvetog Srca Isusova sestara karmelićanki u Gospiću.